הארץ מולטימדיה

קפטן אינטרנט

http://www.haaretz.co.il/captain

10.8.99 גיליון מס' 127

איראן אלופת העולם

הסתיימה אליפות העולם בכדורגל לרובוטים

המאמן האיראני מרביץ טקטיקה באחד מכוכביו

שתי דקות לסיום משחק הגמר. החלוץ האיראני מתקדם עם הכדור, עוקף באלגנטיות את המגן האיטלקי ובבעיטה חזקה ומדויקת קובע 3–1 לאיראן. שריקת הסיום נותנת את האות להתפרצות האוהדים האיראנים למגרש. הקריאות "איראן, איראן", נשמעו עוד שעות ארוכות בבניין המרכזי של תחרות RoboCup99 – אליפות העולם בכדורגל לרובוטים, שהתקיימה בפעם השלישית. 80 נבחרות מכל העולם בילו את הימים בין ה–27 ביולי ל–6 באוגוסט בבניין בית-ספר עתיק מהמאה ה–17 בסטוקהולם, שם התקיימה התחרות.

למה לבנות רובוטים שמשחקים כדורגל? המוטיווציה, מעבר לעניין הספורטיווי, היא מדעית. מארגני התחרות מאמינים שהתחרות יכולה לעזור בקידום המחקר בבינה מלאכותית ורובוטיקה, שבסופו של דבר יבוא לידי מימוש בצרכים תעשייתיים וציבוריים, כגון כיבוי שריפות או מחקר חלל. לפי ארגון RoboCup העולמי, בשנת 2050 ינצחו הרובוטים את אלופת העולם האנושית בכדורגל. בינתיים, אין ממה לחשוש. מתחת למעטה הביצועים המתוחכמים, לעתים אפילו מרשימים, של השחקנים המטאליים, בלט מחסור חמור בהגיון פשוט.

האליפות התחלקה לארבע ליגות: ליגת הסימולציה, ליגת הרובוטים הקטנים, ליגת הרובוטים הבינוניים, וליגת הכלבים של סוני. אורך כל משחק 20 דקות (שתי מחציות של 10 דקות, ועוד הפסקה של 10 דקות). בליגת הסימולציה נמשכים המשחקים 10 דקות.

כלבים לא יודעים לשחק

ליגת הסימולציה, הגדולה ביותר (38 נבחרות), לא כללה רובוטים ממש, אלא רק תוכנות. תוכנת CMUnited99, מאוניברסיטת קרנגי מלון, השאירה את המתחרים מאחור ולקחה את האליפות.

ליגת הכלבים של סוני (ראו קפטן אינטרנט 107) התקיימה לראשונה השנה ועוררה את הסקרנות הגדולה ביותר בתחרות. שבע נבחרות התחרו, 3 רובוטים בקבוצה. זו היתה הפעם הראשונה שרובוטים בעלי רגליים משחקים כדורגל. אך כגודל הציפייה גודל האכזבה.

הכלבים, אותם החלה סוני לשווק השנה, מיועדים לשמש תחליף לחיות מחמד. ואכן, הרובוטים הפגינו התנהגות כלבית הרבה יותר מספורטיווית. את רוב זמנם הם בילו בהתעסקות אחד עם השני ובהליכה חסרת תועלת ברחבי במגרש. אחרי כמה שניות הייתה נוצרת לרוב ערמה של כלבים על הדשא המלאכותי, מנענעים רגליים פלסטיות באוויר ומנסים להתרומם.

בגמר התחרות הכלבית נפגשו הצרפתים והאוסטרלים. שופט הזניק את הרובוטים שמיד מיהרו להיתקע זה בזה, כשהכדור מתגלגל לצדו השני של המגרש. רוב המשחק הצופים פשוט צעקו "כן, זה זה. זה הכדור!" לעבר השחקנים המכשכשים. כשכלב שם לב לכדור הוא זוכה מיד לתשואות רמות מכיוון הקהל. המחצית הראשונה הסתיימה בתוצאה 1:0 לצרפתים, משער עצמי של האוסטרלים. התוצאה הסופית: 3:1 לצרפת. הכלבים אכזבו.

האיום הסינגפורי

חובבי המהירות והתחכום באו על סיפוקם בליגת הרובוטים הקטנים – 15 נבחרות השתתפו השנה. קוטר הרובוטים, 15 ס"מ, גובה: 10 ס"מ, 5 שחקנים בקבוצה. בעוד שבליגה של סוני (ובליגה של הרובוטים בגודל בינוני, בהמשך) כל רובוט מריץ תוכנה נפרדת ואין תקשורת בין הרובוטים, כאן המשחק, שמתקיים על שולחן פינג-פונג עם כדור גולף כתום, מצולם מלמעלה במצלמה דיגיטלית.

המשך בעמוד 12

בעוד שלושה ימים שביתת האינטרנט. הקפטן מתלבט עמ' 2

עכבר הנכר

הגיינה בסיסית "לסיסמאות צריך להתייחס כמו אל תחתונים: לעולם לא להשאיל אותן לחברים, לא להשאיר אותן זרוקות, ולהחליף בתדירות גבוהה" *(הנחיות של אוניברסיטת מישיגן לתלמידיה. ניו־יורק טיימס, 5.8)*

על אדונים ועבדים "אפשר לאפיין סוגים שונים של מערכות יחסים של צרכנים עם חברות מוכרות. למשל, יצרנית האופנועים הארלי דיווידסון היא 'החבר הטוב'. מערכת יחסים של אמא-ילד מאפיינת את הייחס לחברות כמו Jhonson & Jhonson או AT&T, בעוד שתאגיד מקדונלדס שייך לקטגוריה של 'חבר ילדות'. מערכת היחסים של הצרכן עם מיקרוסופט מאופיינת ביחסי 'אדון-עבד'". *(מתוך מחקר של סוזן פורנייר, מרצה באוניברסיטת הרווארד. ניו-יורק טיימס, 2.8)*

זהירות חתול נושך "MP3 שחרר את החתול מתוך השק וכדאי שנלמד לחיות עם החתול הזה, כי אני לא רואה אותו חוזר חזרה פנימה" (אדמונד סאנקטיס, מנכ"ל סנאפ.קום – מהפורטלים הפופולאריים ברשת. Wired, 2.8)

תפנית "בכל הקשור לשירותי גישה אנחנו מתכננים להיות אגרסיוויים". *(סגן נשיא מיקרוסופט, ברד צ'ייס, על המאבק מול AOL, "הארץ" 8.6)*

עניין של הגדרה "לאפשר חיבור לאינטרנט לאנשים שאינם און-ליין זה דבר נפלא" *(נציג AT&T, ג'ין לוקהרט, על העסקה עם חברת משחקי הווידאו סגה, שתאפשר חיבור לאינטרנט דרך המשחק. ZDNN, 4.8. מתוך Ditherati.com)*

עניין של הגדרה 2 "ההימנעות ממראית עין של ניגוד אינטרסים היא דאגה מרכזית של כל מוסד עיתונאי המעוניין לשמור על אמינות בעיני קוראיו. (...) פרשנות מחמירה של אתיקה עיתונאית גורסת, שכשותפים פעילים בתחום, אסור לנו לכתוב על האינטרנט — או שאם אנחנו כותבים על האינטרנט, אסור לנו לרכוש מניות בחברות שאותן אנחנו מכסים. אין פלא שהתעשייה בוחנת כעת מחדש את גישתה לאתיקה" *(כתבת Salon, ג'אנל בראון, 6.8)*

המהדורה המקוונת של "קפטן אינטרנט" מתעדכנת כל יום - כל היום (ובחינם)
http://www.haaretz.co.il/captain

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

לשבות או לא לשבות?

שלושה ימים לפני שביתת האינטרנט הגדולה, שתתקיים ביום שישי הקרוב, כבר אפשר לומר – בסיפוק ובגאווה – שהיא הצלחה גדולה. עוד לא דמם שום מודם, וכבר ניצחון. בזק, אחרי תגובות מזלזלות ומבטלות, הבינה שעם האנשים האלה (אתם קוראים להם גולשים) לא כדאי להסתבך. כ-9000 גולשים חתמו על העצומה באתר השביתה, יותר מ-20 אתרים הביעו תמיכה, כשנטקינג ו־IOL הם הגדולים בינהם, אפילו איגוד האינטרנט הישראלי – גוף מכובד, טיפה כבד, שמתעסק בדרך כלל בעניינים טכניים – הביע את דעתו בנייר עמדה שנשלח למשרד התקשורת. "אנשים ומחשבים", תוכנית האינטרנט של רשת ב', ו"קפטן אינטרנט" רחפו מאחור, ואפילו בכנסת חטפו עצבים – ואלה שם מרשים לעצמם ניסוחים בוטים: "בזק מתנכלת לגולשי האינטרנט וגורמת נזק להתפתחות הטכנולוגית של מדינת ישראל... שינוי התעריפים גורם לשוד גולשי האינטרנט", כך ח"כ ענת מאור, יו"ר ועדת המדע של הכנסת. ח"כ מיכאל איתן קרא לא רק לשביתה, אלא גם להחרים את בזק בינלאומי. "כשיכאב להם", כך איתן, "הם יתחילו לגלות איכפתיות". איתן גם קרא להציף את המרכזיה של מנכ"ל משרד התקשורת בשיחות. אוף, כמה שהקפטן שלכם אוהב כשיש בלגן. הבלגן הוא שיקוי נעורים, הוא לימונדה בצהריים.

בסוף השבוע שעבר התקפלה בזק. כמו כל חברת תקשורת אחרת, בזק חפצה ביקרם של גולשי האינטרנט, והשביתה המתוכננת פגעה בתדמיתה. אם עד כה לא יזמה בזק כל פתרון מתאים להגן על הגולשים, שיושבים שעות ארוכות ומשלמים בהתאם, היום היא מעלה שלוש הצעות שאמורות לרכך את המכה, ואפילו יוצאת בקמפיין גדול שמטרתו להרגיע את הגולשים ולהניא אותם מכוונתם לשבות. אוף, כמה שהקפטן שלכם אוהב קמפיינים שמתחנפים אליו.

"כן!" קורא הקמפיין – שסקיצה שלו הגיעה למערכת הקפטן ונתנו גם לו לראות – "תשתנה שיטת החיוב של בזק. לא! הגולשים לא ישלמו יותר". אתם יכולים לגלוש בשקט, מנסה הקמפיין להרגיע. לקפטן שלכם, כמו לכל גולש, יש קצת בעיה להאמין להבטחות של בזק ומשרד התקשורת, אבל הפעם גם הוא מרגיש רוח של שינוי. הראינו להם, הוא שואג (בליבו).

מהן שלוש ההצעות? 1. הראשונה (והפחות מציאותית) היא מתן הנחה בחיוג לספק האינטרנט. כלומר, מספרי הטלפון של ספקי האינטרנט יזוהו, והשיחות אליהם ייזכו בהנחה. למה לא מציאותית: משרד התקשורת מתנגד לאפליה בין משתמשי אינטרנט למשתמשים רגילים.

2. מסלול המכונה "פרנדס אנד פמילי", או בעברית (ולמה לא בעברית, בעצם?): חברים ומשפחה. מנוי במסלול הנ"ל ישלם תשלום מסוים ובתמורה יזכה בהנחה משמעותית על חיוג לשלושה מספרים שיבחר. אחד המספרים יכול להיות מספר של ספק האינטרנט. שיטה זו אינה מפלה בין מנוי למנוי.

3. מסלולי חיוב מגוונים. במסלול הזה אפשר יהיה לבחור בין תשלום דמי שימוש קבועים גבוהים יותר, ולזכות בהנחה על השיחות עצמן.

אין סיבה לקפוץ. ההצעות עדיין לא הוצגו בפני משרד התקשורת, למרות הנסיונות של בזק ליצור רושם כאילו הצעות שהעלתה לטיפול בנושא נדחו על ידי המשרד. כלכלן משרד התקשורת, אלכס וייסמן, אמר כי עדיין לא התקבלה במשרד כל הצעה מצד בזק בנושא גולשי האינרטנט. גם אם יאושר לוח התעריפים החדש בחודשיים הקרובים, הוא ייושם רק בראשית השנה הבאה, לאחר הטמעת הלוח החדש במערכות החיוב והגבייה של בזק. הבשורה הטובה: המחירים לא יעלו בזמן הקרוב. הבשורה הרעה: זה נשמע כמו סתם עוד רחיה. אוף, כמה שהקפטן לא אוהב רחיות.

לדברי הרצל עוזר, סמנכ"ל שיווק ומכירות בבזק, שדיבר עם מערכת הקפטן, ואף התראיין ברדיו בנושא, אם ההצעות לא יתקבלו על ידי משרד התקשורת, תצא בזק במבצע הנחות על חיוג לרשת – על זה היא לא צריכה לקבל אישור ממשרד התקשורת – שיעניק 50% הנחה לגולשים על כל דקה מעבר ל-30 הדקות הראשונות. עוזר התחייב. אוף, כמה שהקפטן שלכם אוהב התחייבויות.

עוזר מאוד רוצה לשמור את משתמשי האינטרנט-מרוצים. הוא יודע, הקפטן יודע, ובעצם כל אחד יודע, שעוד מעט יוכלו גם גופים נוספים – כבלים, לווינים, תחנות רוח, כל הדברים האלה – לספק חיבור מהיר לאינטרנט. כמו שהקפטן שלכם רואה את זה, משתמשים יעזבו את בזק רק בשביל העיקרון והתענוג. האיש עם השפם מבין אותם. מה קיבלו גולשי האינטרנט מבזק? הרבה פחות ממה שנתנו בתמורה.

אז כמו שהיה אומר שייקספיר אם היה מחובר, לשבות או לא לשבות? האם לסבול חיצי גורל אכזר וכדורים של מטקות בחוף הים, או אולי להישאר בבית ולגלוש? האם להסתפק בניצחון התדמיתי? ושאלת השאלות: מה כבר יש לעשות מחוץ לאינטרנט? אם נשבות, כלום לא נשתעמם לאללה?

מצד אחד, הקפטן שלכם כבר מוכן לשביתה: הוא רכש שמן שיזוף, כפכפים, ערסל, מאוורר כיס, מאפרה ניידת, ספר וכובע – אין לו בעיה לשבת ולשבות במרפסת, הוא אפילו התעניין מה מציג בקולנוע, וניסה לברר בקשר לאפשרות ללכת לאכול (!) בחוץ (!!) עם חברים (!!!). הוא כבר אימץ את הרעיון של השביתה, וטיפה התאהב בו. קחו ממנו את השביתה ביום שישי, והוא תקוע עם המון ציוד נופש. מישהו יפצה אותו על זה?

מצד שני, למה לשבות? מה אנחנו, גולשי אינטרנט או מה? אם ההעלאה נרחית ובזק מתחייבת, אין סיבה. שביתה היא הרי לא אירוע מהנה. שביתה היא לא יום כיף. אף אחד לא אוהב לשבות (טוב, אולי חוץ ממורים, עובדי מקורות, מצילים, רופאים, חברי הסתדרות ועוד כמה מגזרים. שיהיו בריאים כולם). מטרות השביתה – מחאה, העלאת הנושא לסדר היום, רצון לשנות, לחץ על בזק ומשרד התקשורת – הושגו.

ואולי בכל זאת לשבות? קשים החיים, קשים מאוד. אין לקפטן שלכם בעיה עם הבלבול. הבלבול הוא מצב הצבירה הטבעי של הקפטן שלכם, הוא חושב שהוא יתלבט ויתבלבל עוד כמה ימים (אגב, בצ'טים נתקל הקפטן במילה 'בלבלה', והתאהב. הבלבלה, אם האיש עם השפם מבין נכון, היא מין פרסונליזציה של מושג הבלבול. בלבול מותאם אישית שכזה). יש עוד שלושה ימים, שזה לא מעט זמן להתבלט. כמו שזה נראה לו עכשיו, הוא שובת למרות הכל. יש גם את פורום "קפטן אינטרנט", שם יעזרו לו להחליט.

עוד דבר טוב שיצא מהשביתה: חזרו הדיבורים על הקמת איגוד למשתמשי האינטרנט. הקפטן שלכם חושב שזה דווקא רעיון מוצלח. איגוד שייצג את הגולשים מול הממסד, וגם מול חברות האינטרנט, יכול לעזור מאוד. בצ'ט הזה יש בעיות? איגוד האינטרנט ירתיע. הספק ההוא מרמה את לקוחותיו? איגוד האינטרנט יוריע. חנות מקוונת מסרבת לקחת אחריות? איגוד האינטרנט יראה לה מה זה. אתר מנצל לרעה את המידע שנתנו לו גולשים? איגוד האינטרנט ייכנס בו. בקיצור, גם לגולשי האינטרנט מגיע איגוד משלהם, מישהו שידאג להם. אם השביתה תוליד איגוד, האיש עם השפם ישמח מאוד.

קפטן אינטרנט

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נתלי מלצר. עיצוב: אמיר חסון.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03-5121755 פקסימיליה: 03-5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il. הכתובות המומלצות מרוכזות מדי שבוע באתר־העל "נטקינג": http://www.netking.com/captain. המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

סליחה, איפה פה השירותים (הנוספים)?

וואלה! מול נענע ראש בראש, חלק שלישי. והפעם שירותים נוספים: צ'טים, פורומים, מפות, משחקים, גלויות. וואלה! מנצח (בקושי) בחתכום, אבל מה - איטי. לנענע, אתר מהיר ביותר, יש הרבה מה להציע

פורומים

מערכות הפורומים של וואלה! ונענע די דומות סך הכל. הדמיון מתחיל כבר בשלב ההרשמה – שני הפורטלים מתישים את הגולש בהרשמה למערכת החברים שלהם. לא ברור בכלל למה מי שרוצה להגיב על הודעת אקטואליה, או לדון בנושאי בנים-בנים חייב להצטרף למועדוני החברים, "וואלה! חברים" או "נענע קלאב". מי שכבר רשום לאחד משירותי הפורטלים הנ"ל (כמו בניית אתרים, דואל חינם) יכול להשתמש בשם המשתמש שלו, אבל אז אפשר לשכוח מהאנונימיות. לא פחות תמוה הוא מספר הפרטים הרב יחסית שדורשים שני האתרים, לרבות מספר סלולרי, פקס ותאריך לידה. בנענע מתעניינים אפילו במצב המשפחתי. כל זה, כאמור, נדרש מכל מי שמבקש לכתוב הודעה כלשהי באחד הפורומים. לא חובה למלא את כל הפרטים, וכדאי לשים לב.

למי שכבר נרשם קיימת אפשרות לשמור את הסיסמה ולהתחבר למערכת הפורומים בשם הקבוע. זו יכולה להיות אפשרות מאוד נוחה או מטרידה, תלוי בנקודת המבט. כל מי שיש לו שותפים למחשב שיכולים לכתוב בשמו, גם אם בשוגג, מוטב שיכניס סיסמה כל ביקור מחדש. מכל מקום, מי שלא רוצה למסור פרטים אישיים, יכול בשקט ללכת למקום אחר. יש כיום לא מעט מערכות פורומים בהם ניתן לכתוב ללא צורך בהרשמה מוקדמת. מערכת זיהוי המשתמשים של נענע מאוד לא מרשימה: כל פעם צריך להירשם מחדש, כי המערכת לא מזהה את המשתמש. ניג'וס.

אשר לעיצוב ולמבנה המערכת – בנענע העיצוב מעט יותר נעים ופחות עמוס, הגם ששם קיימת תופעה מעט מרגיזה: כל תגובה להודעה גוררת ציטוט של ההודעה המקורית, ההודעה הרביעית באותו הדיון תכלול את כל ההודעות הקודמות. מיותר. אפשר להשאיר רק את ההודעה האחרונה בשרשרת ההודעות ולהימנע מקריאת כל קודמותיה.

משתי מערכות הפורומים עולה תמונה עגומה של קבוצות דיון עמוסות הודעות לא רלוונטיות (ל-20 יה הטוב), והודעות בוטות וגסות רוח. מרבית הפורומים בנענע ובוואלה! יתומים ולא ברור מי מנהל אותם. מנהל פורום דרוש הן להנעת הדיון החופשי בפורום והן להגבלת הודעות לא רלוונטיות. יוצאים מכלל זה הם הפורומים האיכותיים בענייני מחשבים בוואלה! שמנוהלים על-ידי מומחי חברת סיוון וכן מספר פורומים בנענע, כמו פורום רוחניות. צריך לזכור שמערכת הפורומים של נענע צעירה, ויש לתת לה להתפתח באופן טבעי. צריך גם לציין את השיפורים התמידיים הנערכים בנענע.

בנענע יש לא פחות מ-45 פורומים המוחלקים ל-12 קטגוריות. חלק מהפורומים משתנים בהתאם לאירועים אקטואליים או תקופות השנה (למשל, פורום החופש הגדול). קיטלוג הפורומים תמוה לעיתים: פורום "רוחניות" מצא את מקומו גם ב"פנאי ותיירות" וגם ב"ספורט ובריאות"; פורום תרבות דיגיטלית נמצא גם תחת הכותרת "הורדות" (download), קטגוריית "חברה ומשפחה" כוללת 13 פורומים לפי גילאים, רובם דומים מאוד, וכוללים שלל הודעות הכרות חופפות והתכתבויות בסגנון צ'אט.

את הפורומים של וואלה! מאפיינת בעיקר איטיות מחרידה. חלק מההודעות בפורומים של וואלה, במיוחד בפורומים הפתוחים להתבטאות חופשית, היו בוטות וגסות רוח במיוחד. אמנם עניין של טעם, אבל בוודאי שהודעות מסוג זה לא מעודדות יצירה של גולשים אחרים באותה מסגרת.

הפורומים של וואלה! אמנם יותר איטיים מאלו של נענע, אך גם יותר משוכללים. ניתן לצפות בהודעות אחרונות בכל אחד מהפורומים (אבל לא לקבל נתונים על מספר הודעות בשעה או ביממה האחרונה). בוואלה! ניתן להעתיק את ההודעה למעבד התמלילים, להציג אותה, או להכינה להדפסה בצורה קלה. אופציה טובה נוספת: האפשרות לשלוח את ההודעה לחבר או לשלוח דואר ישירות לשולח ההודעה.

קטגוריות הפורומים של וואלה (קרוב ל-40 פורומים) כוללת פורומים בנושאי תרבות, בידור ופנאי, מחשבים ואינטרנט, סגנון חיים, מדינה חברה וקהילה ותכנות ושרתים. הפורומים בנושאי מחשב מקצועיים מאוד, כאמור.

בנענע, לעומת זאת, יש שירות שנקרא "ההודעות הנבחרות", רעיון טוב שמאפשר לצפות בהודעות נבחרות בכל פורום. לא ברור לפי אלו קריטריונים מוגדרת הודעה כ"מובחרת" אבל בכל מקרה ההודעות שהוצגו במדור זה היו ישנות, רובן מאוד לא "נבחרות", ונראה שנשארו מגרסת "ההרצה" של האתר. גם מספר ההודעות בכל מסך בנענע (סביב 10) קטן מדי.

צ'טים

לצ'ט של פורטל דרושה תוכנת שיחות טובה ויציבה שתוכל להכיל מאות גולשים בו זמנית מבלי להתרסק. את כל השאר אמורים ליצור הגולשים, שיכולים לפתוח חדרי צ'ט, לבחור נושאי דיון ועוד. תוכנת הצ'ט של נענע צבועה בתכול רגוע, ובוואלה! הצבע השולט הוא ירוק פסיכדלי. שתי התוכנות (מבוססות ג'אווה) עושות את העבודה, כשהצ'ט של נענע מהיר יותר ופשוט יותר לשימוש. שליחת הודעה פרטית לאחר הגולשים ויצירת חדר פרטי הן תכונות שאפשריות בשני הצ'טים, הגם שחסר הסבר בסיסי כיצד עושים זאת, דבר שמקשה על גולשים מתחילים. הצ'ט של נענע תפקד היטב גם בשעות השיא, לצ'ט של וואלה! לא קל להתחבר בין השעות עשר בערב לאחת בלילה. שני הצ'טים היו עמוסים בשעות השיא.

בשני הצ'טים יש חדרים בסיסיים המחולקים לפי גילאים, מה לא מפריע לנערים בני 17 לככב בחדר של בני ארבעים פלוס. כך או כך, עיקר הפעילות נרשמה בחדרי הכניסה, או בחדרים שמשתמשים פתחו בעצמם. על התכנים אין מה להכביר מילים. שיחות של ממש כמעט ואין. אפשר לשפר רבות את מערכות הצ'ט, בעיקר את מכוונות החיבור, מתן אפשרות לכניסה לחדרים נסתרים מעיני שאר הגולשים, כך ששיחה פרטית לא תופרע על-ידי משתמש אקראי, התרעה על כניסת משתמש מסוים, ואפשרות לקבל כרטיס ביקור קצר על כל גולש, אם זה הגדיר זאת מראש. תוכנות BBS סטנדרטיות של אמצע שנות התשעים הכילו אופציות אלו ורבות אחרות, וחבל שהצ'טים הנ"ל חסרים זאת. מה עדיף? עניין של טעם. אין הרבה הבדל.

שירותים נוספים

וואלה! ונענע מעניקים שירותי בניית אתרים, "וואלה! סיטי" ו"פלאנט נענע", וכן דואל בחינם, שירותים חשובים שראויים לסקירה נפרדת. בוואלה! ראוי לציין את שירות המפות המקיף והמצוין שמאפשר לצפות בערים בישראל ברזולוציה מפורטת למדי של רחובות, כבישים וצמתים. תענוג.

בוואלה! העלו בימים האחרונים אתר משחקים און-ליין, שעובד טוב ומאפשר לשחק שח-מט, דמקה, שש בש ומשחקים נוספים מול יריבים, עימם ניתן גם לשוחח במקביל. כדי לשחק יש להתקין רכיבי active-x במסגרת תוכנה שגודלה כ-1.5 מגה בייט. אנחנו ממתינים עדיין למשחקים משוכללים יותר ומשחקים מרובי משתתפים. משתמשים מרווחים על קשיים בהתקנת רכיבי התוכנה ועל איטיות רבה במשחק. אצלנו התוכנה עבדה היטב, אך בצורה איטית מאוד.

בנענע צריך לשבח את שירות התוכנות "פרה-פרה" המבוסס על tucows. תרגום תיאור התוכנות טוב בדרך כלל, ומצאי התוכנות מתעדכן תדיר. לוואלה! יש מדור תוכנות מקביל, אך הפורטל המוביל בארץ מאפשר להוריד גרסאות של ICQ משנת 1997 (!) ותוכנות שלא עודכנו מעל שנה וחצי. מי שמחפש תוכנות מעודכנות, שיעבור לנענע.

לוחות מודעות – שני הפורטלים מציעים פרסום מודעות לוח במספר תחומים בחינם. בוואלה! ההיצע קטן יותר (בעיקר רכב ומחשבים) ובנענע יש מגוון תחומים עשיר: מחיות מחמד ועד לנופש. ושוב, ברישום מודעה חדשה מחייב נענע למלא פרטים הכוללים גם מספר טלפון. דרישה לא סבירה, שכן כמעט תמיד ניתן ליצור קשר דרך הדואל או ה-ICQ, ובוודאי שאין סיבה לחייב פרסום טלפון לכל מודעה.

"חידוש" נוסף בנענע בענייני פרטיות: בעת הקשת הסיסמה, כאשר נדרשים לחזור עליה לצורכי אימות, הופיעה הסיסמה בצורה גלויה ולא בצורת כוכביות כמקובל. נרשמנו כבר לעשרות אתרים, אבל אף אחד מהם לא הציג סיסמה בצורה דומה.

לעומת זאת, אהבנו את היומן של נענע שמאפשר ניהול רשימות אישי או קבוצתי ברשת. כדאי לנסות גם את אופציית הפרסונליזציה המצוינת של וואלה! שמאפשרת יצירת התאמות אישיות למסך הכניסה לפי תחומי העניין שלכם.

נענע ר"ש של נענע מאפשר משלוח גלויות מאוירות חביבות בחמישה נושאים, לרבות: ימי הולדת, איחולים אישיים ומסרי אהבה. עם זאת יש גולשים שדיווחו שלא תמיד הגיעה הגלויה ששלחו ליעדה. תוספת חדשה של נענע – צירוף אינדקס החיפוש של האתר לאתרים פרטיים. כל גולש יוכל למקם את משבצת החיפוש של נענע בחינם באתר שלו. יוזמה ברוכה.

לסיכום: פורומים, כמו צ'טים, הם עניין של העדפה אישית, למרות שקשה לדמיין מישהו שמעדיף איטיות מרגיזה. נענע הוא מהאתרים המהירים בארץ, שזה יתרון עצום. המלצה: לא לבחור, פשוט להשתמש בשניהם. אם נענע ימשיכו ככה, יהיה טוב מאוד.

גם לנטקינג יש צ'ט, גם ל־IOL יש פורומים. אנחנו יודעים.

נחמית פרי

משהו בחיי הולך להשתנות

פרוטוקול חדש של מספרי IP (מספרי זיהוי של מחשבים ברשת) מתכונן ליום בו שרוכי הנעליים יתחברו לאינטרנט

כשמספרי טלפון משתנים, נדרש מסע הסברה כדי לוודא שכולם יודעים מהם המספרים החדשים. צריך להדפיס מחדש ניירות מכתבים רשמיים, לעדכן שלטי חוצות, ולתכנת מחדש מרכזיות, מודמים וטלפונים. סיפור. כל זה, בשביל משהו שבדרך כלל הוא לא יותר מאשר שתיים או שלוש ספרות חדשות. שערו בנפשכם את הבעיות שיתעוררו אם מישהו היה מציע להכפיל פי ארבע את אורכו של כל מספר טלפון בעולם.

זה פחות או יותר מה שקורה כעת לאינטרנט. באמצע יולי, רשות המספרים השמורים באינטרנט, הגוף האחראי לדברים מסוג זה, החלה לחלק כתובות אינטרנט (מספרי הזיהוי של מחשבים בודדים באינטרנט) שאורכם 128 ספרות בינאריות, במקום ה-32 המסורתיות. ואף אחד לא ממצמץ.

התוצאה תהיה הגדלה של מספר הכתובות האפשריות, מכארבעה מיליארד לשליש דוואודציליון (ליתר דיוק: 340,282,366,920,938,463,374,607,431,768,211,456). זה צריך להספיק כדי להתמודד עם הגידול הצפוי בשנים הקרובות במספר המחשבים הנישאים, מכשירים ביתיים בעלי יכולת התקשרות לאינטרנט, ואפילו פריטים אקזוטיים כמו נעליים או חפתים המקושרים לרשת. אכן, על פי אחת ההערכות, יהיו די כתובות לתמוך ב-4 מיליארד מיליארדים מכשירים כאלה לכל מטר מרובע על פני כדור הארץ.

המספרים הנוכחיים הם חלק מפרוטוקול אינטרנט (IP) גרסה 4 – הסטנדרט שמהווה את הדבק המאחד את האינטרנט. מרבית המשתמשים לא רואים מעולם כתובות IP. אנשים מעדיפים לקרוא לאתרי אינטרנט בשם, כמו למשל www.economist.com, במקום במספרים (במקרה זה 207.87.8.50). זו, כמובן, הסיבה שלא נצטרך לצלצל למנהלי התחנות כדי להתמודד עם השינוי המסוים הזה: התרגום של שמות למספרים נעשה [...] אוטומטית על ידי [...]רביר מחשבים שנקראים שרתי שמות (name servers). אבל מחשבים מתעניינים רק במספרים. ושיטת המספור החדשה דרושה מכיוון שכתובות בנות 32 ספרות באינטרנט הולכות ואוזלות.

זה עשוי להיות מפתיע. ככלות הכל, המלאי הקיים של 4 מיליארד כתובות מאפשר מתן כתובת לכשני שליש מאוכלוסיית העולם. אבל בדרך שבה הכתובות מחולקות בפועל, כבר יש מחסור. ארגונים גדולים יכולים לשמור אלפים רבים של כתובות, שלא בכולן נעשה שימוש. לכן היה ברור כבר ב-1991 ששיטת 32 הספרות תצטרך להתרחב.

גרסה חדשה, משופרת, של IP, שנקראה לבסוף גרסה 6 (גרסה 5 היתה פרוטוקול ניסיוני) פותחה על ידי אשפי האינטרנט הגדולים. בנוסף להגדלת כמות הכתובות, ל-IPV6 יש עוד כמה שיפורים שאמורים להפוך את האינטרנט למקום טוב יותר.

אחד מהם הוא שה"כותרת" (header: רצף של מספרים המוצמד לכל חבילת נתונים כדי לאפיין את המקור שלהם ואת יעדם ברשת) היא בעלת גודל קבוע. כותרות קיימות יכולות להיות בעלות גודל משתנה, ופירוש הדבר עבודה רבה יותר לחומרת הניתוב שצריכה לקרוא אותם כדי להחליט להיכן לשלוח כל חבילה. כתוצאה מכך, אפשר לשלוח חבילות IPV6 מהר יותר.

מאפיינים חדשים אחרים כוללים תמיכה משופרת ל-"multicasting" (משלוח של אותו רצף נתונים להרבה מחשבים) ו"anycasting" (משלוח חבילה למחשב אחד מבין הרבה מחשבים). הפרוטוקול החדש גם מציע אבטחה טובה יותר, על ידי אספקה של אמצעי הצפנה שיאפשרו לבדוק שחבילה מסוימת אכן הגיעה מהמחשב שהיא "טוענת" שהיא הגיעה ממנו. המנהג להדביק לחבילות כתובות מקור מזויפות – המכונה ספופינג – הוא תכסיס הנמצא בשימוש האקרים.

מכיוון שצופים כי IPV6 יהיה בשימוש במכשירים ביתיים, ורכיבים שאין להם מסך ומקלדות, הוא תומך ב"אוטו-קונפיגורציה". פירוש הדבר שאפשר לחבר מכשיר לרשת והוא יתחיל לעבוד מיד. תאימות כזאת אמורה גם להקל על תהליך השילוב בין שתי רשתות של חברות בעקבות מיזוג – דבר שכרגע הוא סיוט.

אך הפן החכם ביותר של IPV6 הוא האופן שבו הוא תוכנן להתקיים ביחד עם הפרוטוקול הנוכחי. אפשר לקבוע הגדרות למחשבים כדי שישוחחו בתצורות IP ישנות וחדשות בו זמנית, והפרוטוקול החדש יכול "לתפוס טרמפ" על גבו של הישן אם יש צורך בכך. המשמעות היא ששני מחשבים בשני צדדים של העולם יכולים לדבר האחד עם השני ב-IPV6, גם אם מכשירי הביניים שמקשרים ביניהם לא שודרגו. כתוצאה מכך, אין צורך ב"יום חג" במעבר מהפרוטוקול הישן לחדש. במקום זאת, התהליך יקרה באופן הדרגתי, ייתכן שבמשך עשרות שנים.

אקונומיסט

חדשות מהעולם

מנוע חיפוש עם שאיפות גדולות, פריצה לאתר חברת האבטחה סמנטק, ומילון אוקספורד פתוח להצעות מהגולשים

1. הגודל לא קובע מפעילי מנועי החיפוש באינטרנט דומים לעתים למיקי מאוס בתפקיד שוליית הקוסם ב"פנטסיה". המרדף האינסופי אחר אתרי האינטרנט המתרבים מותיר אותם מיוזעים וחסרי נשימה. כל זה לא מרתיע את החברה הנורווגית Fast Search ASA and Transfer, שהכריזה בשבוע שעבר על השקת מנוע חיפוש שינסה לאנדקס את הרשת כולה, באמצעות משאבים גדולים פי כמה מאלה שברשות המנועים הקיימים. המנוע החדש, Alltheweb ("כל הרשת"), מקיף עם השקתו יותר ממאתיים מיליון אתרים רשומים, שאמורים להוות בערך רבע מכלל האתרים ברשת. המאגרים של אלטה ויסטה, למשל, מכסים בקושי 16% מהרשת, על פי סקר של חברת NEC שפורסם לאחרונה. הוטבוט מכסה רק כ-11%.

המנוע החדש מבוסס על אלגוריתם שפותח במכון הלאומי הנורווגי לטכנולוגיה, והוא אמור לאפשר ל-Alltheweb לעדכן את המאגר שלו כך שיקיף את כל האינטרנט בתוך פחות משנה – כשהוא מתעדכן, כמובן, גם בכל האתרים שיתווספו במשך אותה תקופה. כל שאילתה שתופנה למנוע תוכל להפעיל בו בזמן חיפוש במאגר הממופה, וגם סוכן מטייל שירוץ לחפש את המידע ברשת בזמן אמת.

כריס נאטל, כתב הבי־בי־סי שבחן את המנוע החדש עוד טרם השקתו הרשמית, דיווח כי Alltheweb אמנם פעל במהירות והניב תוצאות רבות מספור, אבל אלה היו פחות יעילות ורלוונטיות, לדבריו, מהתוצאות של מנוע חדש אחר – http://www.google.com, קטן בהרבה. מסקנתו: "הגודל לא קובע".

http://www.alltheweb.com

דפנה לוי־ינוביץ
daphna@haaretz.co.il

2. מנהיג מצטיין האתר היעיל והטוב ביותר של מנהיג אירופי שייך לטוני בלייר, ראש ממשלת בריטניה. כך קובע מחקר חדש שבחן את אתרי האינטרנט של מנהיגים ופרלמנטים באירופה. לטענת החוקרים, מאוניברסיטאות מסטריכט ואמסטרדם בהולנד, המאפיינים העיקריים שהקנו לאתרו של בלייר את המקום הראשון, הם עדכונים שוטפים, קטעי וידיאו, וגישה ידידותית לגולש. אחרון ברשימת המנהיגים המקוונים הוא וים קוק, ראש ממשלת הולנד.

מתוך אתרי הפרלמנטים שנבדקו, הוכתר אתר הפרלמנט הצרפתי ליעיל ביותר, ואחריו, על פי הסדר, גרמניה, דנמרק ובריטניה. במקום האחרון נמצא אתר הפרלמנט היווני.

האתר של ראש ממשלת בריטניה

http://www.number-10.gov.uk/index.html

האתר של ראש ממשלת הולנד

http://www.postbus51.nl

3. מלים מלים הנהלת מילון האנגלית המפורסם אוקספורד יצאה בפניה יוצאת דופן לכל ציבור הגולשים ברחבי העולם לספק לה עוד ערכים – מלים חדשות, מונחים טכניים וביטויים למיניהם.

בשנת 1879 עשה ג'יימס מוראי, מנהלו הראשון של המילון, פעולה דומה, אלא שאז היקף התפוצה היה מוגבל מאוד. למרות זאת זרמו אליו בתגובה כ-80 אלף הצעות. "היום, באמצעות האינטרנט, אנחנו מצפים למשוב אדיר ממדים", אומרים בהנהלת אוקספורד, "מאות מיליוני המשתמשים ברשת יוכלו להיענות לקריאה".

מילון אוקספורד

(http://www.ocd.com)

4. אנטי־וירוס נגוע עובדי חברת האבטחה "סימנטק" נדהמו לגלות שהאתר הרשמי שלהם – www.symantec.com – נפרץ. ההאקרים שחדרו למערכת טרחו כמובן להשאיר סימנים, וכן הודעה לפיה התולעת, אותו וירוס תולעת קטלני, יפגע במחשבי החברה.

סימנטק היא יצרנית תוכנת האנטי־וירוס הידועה "נורטון", המשמשת מיליוני בעלי מחשב.

אלי הכהן

קפטן אינטרנט
נבדק
תוכנות

הכרת כדור הארץ, הכרת רשת האינטרנט, חיפוש קובצי MP3, וניקוי הדיסק הקשיח

Earth Navigator משלבת בין הכרת כדור הארץ להכרת רשת האינטרנט ואתרים במדינות שונות. ממשק התוכנה הוא גלובוס תלת ממדי מסתובב, שאותו אפשר לכוון לכל יעד רצוי. כל מדינה מקושרת לבסיס נתונים ענק הכולל קטגוריות שונות של אתרים מקומיים: תיירות, מדע, גיאוגרפיה וכלכלה. תכונה ייחודית לתוכנה היא האפשרות לצרף לכל יעד קובץ, מסמך או תמונה, ולבנות בסיס נתונים אישי גדול המקושר לכל מדינה רצויה. תוכנה מעניינת, קלה לתפעול, וחופשית לחלוטין לשימוש.

Earth Navigator, גודל הקובץ: 3,238 קילו בייט

ftp://ftp.winsite.com/pub/pc/win95/desktop/earthn10.zip

Napster משלבת מנוע חיפוש חדש לקובצי MP3 ותוכנה להורדת קבצים כאלה בצורה יעילה. יתרונה על תוכנות דומות טמון ביכולתה להוריד שירים מלאים מהאתרים המהירים ביותר, ובכך שהיא תומכת בחידוש הורדות ש"נתקעו", בלי להצטרך להתחיל מחדש את הורדת השיר. עוד תכונות משובחות של התוכנה הפופולרית הזו הן היכולת לחלוק אוספי MP3 עם מעריצי מוסיקה אחרים, לנהל צ'ט, ולבצע מעקב אחר עדכון אתרי ftp להורדת שירים חדשים. ב־Napster יש עדיין באגים רבים, אבל היא שווה בדיקה. התוכנה חופשית לחלוטין לשימוש.

Napster, גודל הקובץ: 327 קילו בייט

http://www.napster.com/napv2b3.exe

More Space 99 תנקה היטב את הדיסק הקשיח, תמחק קבצים כפולים, זמניים, קובצי Cache ישנים ועוד. התוכנה מתריעה על הימצאות קבצים גדולים במיוחד וגם על קבצים שלא נעשה בהם שימוש זמן רב. את הקבצים אפשר למחוק, או לכווץ ולשמור בפורמט Zip לשימוש בעתיד.

חלק מהתכונות של More Space 99 מאפשרות ניקיון מהיר ומקיף של הדיסק הקשיח, אולם מומלצת זהירות רבה בשימוש בה, בפרט במחיקת קבצים לא מוכרים, שהסרתם עלולה לפגוע בפעילות המחשב או בתוכנות המותקנות בו.

More Space 99, גודל הקובץ: 1.06 מגה בייט

ftp://members.aol.com/morespc95/morsp993.exe

NeoTrace היא תוכנה ותיקה בגרסה חדשה, המציגה בצורה גרפית את תוואי הגלישה הפיסי, מהמחשב לכל אתר ושרת בעולם. התוכנה פורסת לפני הגולש את מפת העולם ומציגה, למשל, דרך אלו מדינות ואזורים עבר בדרכו לאתר אוסטרלי או דרום אמריקאי. התוכנה גם עוזרת להבין מדוע הצפייה באתר מסוים נתקלת בקשיים, על ידי כך שתצביע על המקום שבו "נתקע" המידע. התוכנה מציגה את כל כתובות ה־IP בנקודות המעבר של הגולש. אפשר לצפות במידע בשלל דרכים וגם לשמור אותו.

NeoTrace, גודל הקובץ: 1.13 מגה בייט

ftp://diablo.neoworx.com/download/NeoTrc202.EXE

צביקה אלברג
zvika@haaretz.co.il

זה מה שבה-טו-אח

יש עוד דרכים להילחם בפיראטיות חוץ מלשתוק

דו"ח אמין
עידו אמין

הקמפיין "אל תשתיקו את המוזיקה", המציב אמנים דוממים מול המצלמה נראה לי עגום במיוחד. בעולם הישן, אמנים שלקוחותיהם נטשו אותם הלמו בפסנתר במשנה מרץ כדי להחזירם, אבל בעולם הדיגיטלי שלנו נעיצת מבטים פולניים ומעוררי אשמה היא כנראה הדבר האחרון שנותר לאמן לעשות.

יש גם גזר לצד המקל: במקביל למחאה נגד שוק הדיסקים המזויפים, יש חברות תקליטים המשפרות את המוצר שהן מוכרות, מוזילות את מחירו או מוסיפות לו ערך ותכנים. איך משביחים דיסק אודיו? דוגמה יצירתית ניתנה לנו לאחרונה על ידי הד ארצי, שמוציאה מהדורה מיוחדת של הדיסק החדש של "היי פייב". כמה דברים מיוחדים במהדורה הזו: ראשית, המחיר – 34.90 ש"ח בלבד, כולל גם שובר הנחה להופעות; שנית, כאשר מכניסים את הדיסק למחשב, מתברר כי לצד המוסיקה צרובה עליו גם תוכנה שניתן להתקין מיידית. התוכנה היא ערכת התחברות לאינטרנט חינם דרך ספקית האינטרנט "ברק".

האינטרנט הוא מקום נפלא לחיזוק הקשר בין אמן לקהלו, ולהעברת מסרים ישירים. הקהל של האינטרנט אינו העתק של הקהל הרגיל, ולא כל אחד יכול ליצור איתו קשר. יזהר אשדות היה הראשון בארץ שהבין את הנקודה הזו. להבדיל מאשדות, ל"היי פייב", מכל הלהקות בישראל, יש גם אתרי שנאה באינטרנט.

במלים אחרות: כאשר יתחברו רוכשי הדיסק של הלהקה לאינטרנט, הם יתקלו, במוקדם או במאוחר, באתרים עוינים כמו "די פייב" (http://come.to/Di5), למשל. אותיות נוטפות דם זועקות "די, פייב" בכניסה לאתר, למי שלא קלט את המשמעות המקברית של המסר באנגלית. באתר השנאה, כמו באתרי שנאה אחרים ללהקות וזמרים, ניתן למצוא טקסטים חריפים למדי. לדוגמא: "... נראים כאילו הוקרצו מסרט גרוע... נעו כמו להקת בלט בחיננויות של היפופוטם.... השירים שלהם ריקים מתוכן ומלחן!... המראה שלהם גרם לי פשוט לצחוק... התסרוקות, האיפור ומכון הכושר כולם היו לשווא... מה פתאום יש להם מעריצים?". והעלבון הצורב מכולם: "לבושים בטעם רע. מכנסי עור שלא מבליטים דבר, וטי-שירטס מהוהות אך צמודות המבליטות נטיות כרסתניות מדאיגות. גברים במועדוני המין של בנקוק משקיעים בתנועותיהם יותר חן וסטייל". יש גם פורום בשם "די פייב", בו ניטש בין הגולשים ויכוח סוער על זהותם המינית ומשנתם הרוחנית של חברי הלהקה.

להרכב יש – כמו לכל להקת פופ שמכבדת את עצמה – גם אתרי מעריצים במובן המקובל של המילה. רוכשי המהדורה המיוחדת שאכן ינצלו את אפשרות החיבור, יוכלו בין השאר לגלוש ל"היי פייב אונליין" – http://www.geocities.com/SunsetStrip/Venue/1183/index1.html – אתר מעריצים עם תמונות וצ'ט. או ל"היי פייב דיג'יטל" (http://come.to/hfive), אתר יפה אם כי דל בתכנים. ויש גם את "האתר הרשמי של היי פייב" (שאיננו רשמי כלל וכלל) http://www.geocities.com/Yosemite/Ra...ds/7666/main.html, עם משחק היי פייב וקישורים לקובצי ק... א קיימים. מה זה, משתיקים את המוסיקה?

בכל מקרה, יפה עשו הד ארצי והיי פייב. יוזמה זה חשוב, במיוחד באינטרנט.

היי פייב. אתרי שנאה, כמו ללהקת פופ שמכבדת את עצמה

"הארלם זה באמריקה?" מגרש הספורט של תיכון מקיף יהוד (למעלה), החצר של עמל נהריה. מתוך אתרי מחאה של תלמידים

לתשומת לב שר החינוך

בשבוע שעבר ננעשה תלמיד בגלל אתר שנאה לבית הספר

כנראה שלא סיפרו לשר החינוך שבאינטרנט כמעט בלתי אפשרי להגביל את חופש הדיבור. גם אם יושעו תלמידים על ימין ועל שמאל, שום דבר לא ימנע את הופעת דבריהם באינטרנט.

אז מה עושים עם תלמידים שפותחים אתרים אסורים? כנראה שאין ברירה אלא להקשיב להם. בעידן האינטרנט, להשעות אותם מן המוסד הפיסי לא ישתיק אותם, אלא להיפך, יפנה עוד מבקרים לאתר. מכל מקום, עד שיגמרו להשעות את כל התלמידים שיש להם בבטן משהו על בית ספרם, הנה כמה אתרי תלמידים מרדנים.

תיכון מקיף יהוד - סרט מלחמה

http://www.geocities.com/Baja/9666/index.html

לדברי מקימי האתר, ביקרו באתר זה מעל 100,000 מבקרים. גם באתר הזה יש תמונות מבית הספר המעידות על הזנחה: חלונות מנופצים, כסאות שבורים, מאווררים מעוקמים וכד'.

"הארלם זה באמריקה? לא, זה במקיף", כותבים בעלי האתר. הם מציגים פירוט תשלומים שיש לשלם עבור התקנת מזגנים ומציגים לידם גרפיטי המוחה על אי התקנת המזגנים. ויש עוד אוסף סיסמאות גרפיטי שצולמו בבית הספר. אפשר להשעות את כולם, אבל אפשר גם להקשיב.

קול המועקה

http://members.xoom.com/muaka

אתר של תלמידים מבית הספר "עמל" נהריה. בין השאר, מציג האתר אוסף תמונות המעידות על הזנחה של בית הספר, החל מעמדת אבטחה נטושה וכלה בחצר לא מטופלת.

עמל-נט

http://www.click2.co.il/amalnet

מבית הספר "עמל" בגליל מגיעה שלישית אתרים, דלי תוכן, בשלבים שונים של בניה. "הנהלת עמל נט מדגישה כי האתר הוא אתר פרודיה וכי אין ליחס משמעות יתרה לכתוב באתר".

טריטוריה נייטרלית במזרח התיכון

האנשים שבונים את האינטרנט בישראל, והפעם: נועה קרון ודייוויד סלומון, מקימי Peacequest, אתר שמוקדש לסכסוך הישראלי־פלשתיני

באמצע תקופת האינתיפאדה, כשפרויקט Peacequest עשה את צעדיו הראשונים, המתח בין ישראלים לפלשתינאים היה בשיאו. צעירים משני הצדדים רצו לדבר אבל הרשויות לא ממש התלהבו מהרעיון – אישורי כניסה לא ניתנו בקלות ומפגשים בין הצדדים התנהלו, בלשון המעטה, בקשיים מרובים. הפתרון שהגו נועה קרון ודייוויד סלומון היה פשוט: להעביר את המפגשים האלה לשטח נייטרלי ונגיש: האינטרנט.

קרון, יוצרת מולטימדיה ובתו של הפסל דני קרוון, התגוררה כעשר שנים בלונדון ושבה לארץ רק לאחרונה. דייוויד סלומון הוא עיתונאי לונדוני, שלאחר ביקורים תכופים בישראל דובר עברית כמעט שוטפת. שניהם עסוקים כעת בבניית אתר האינטרנט הגדול ביותר לתיעוד החיים משני עברי הסכסוך הישראלי־פלשתיני. באתר אפשר לתרום סיפורים אישיים, הערות ודעות, ולשוחח עם גולשים אחרים.

Peacequest הוא ארגון לונדוני שיוזם מפגשים בין ישראלים ופלשתינאים בכל העולם. "אחרי הסכמי אוסלו פתאום מותר היה לדבר זה עם זה והיה בנו פחות צורך", אומרת קרון, "אז החלטנו לשים את הדגש בפעילות שלנו על חינוך לדיאלוגים. רצינו לתת לאנשים לדבר וליצור בכוחות משותפים מאגר מידע ענק שיתעד את מה שעובר על אנשים בשטח, ולא רק על מי שמייצגים את הצדדים בשיחות רשמיות. חשבנו בהתחלה על תקליטור, אחר כך העזנו לחשוב יותר בגדול – האינטרנט הוא מקום דינמי, שם אפשר כל הזמן לעדכן את החומר, ולאפשר לאנשים להיכנס בכל שעה ולהגיב ולתרום את הסיפורים שלהם".

הפרויקט השאפתני הזה הצריך גיוס גדול של אנשי מקצוע, וכמובן גיוס כספים. קרון וסלומון הצליחו למכור את הרעיון לארגונים שונים, בהם האיחוד האירופאי ומשרד החוץ הבריטי. חברת מחשבים תרמה את הטכנולוגיה ואתר העל של ארגוני השלום, OneWorld, המארח גם אתרים של אמנסטי ויוניצ"ף (קרן האו"ם למען הילד), הסכים לארח גם אותם על שרתיו.

"אנחנו מחכים שאנשים פשוט ייכנסו אלינו וידברו על הנושאים שמעסיקים אותם, על מחשבות שיש להם בנוגע לתהליך השלום, על חוויות שעברו", אומר סלומון. "בגלל שרצינו ליצור מקום מפגש אינטראקטיווי, אנחנו ערוכים לקבל מהמבקרים תמונות, קטעי וידיאו, סיפורים כתובים, קובצי קול".

קרון: "אנחנו רוצים גם להשתמש באתר כהכנה לסדנאות שנקיים בנווה שלום ובגבעת חביבה. מלבד המפגש הבלתי אמצעי עם סיפורים של אנשים אמיתיים, אנחנו מקווים שארגונים חינוכיים שונים יאמצו אותנו כחלק מהתוכניות שלהם".

מרגע שעברתם לאינטרנט, לא הפכתם את עצמכם לבלתי נגישים לרוב הפלשתינאים?

קרון: "גם בצד הפלשתינאי גולשים באינטרנט. מרהים לראות באיזו מהירות הם מאמצים את כל הטכנולוגיות שמקלות על תקשורת. לכולם יש כבר טלפונים סלולריים, ואחרים מחוברים לאינטרנט. עובדה שאנשים מגיעים לאתר כדי לספר את סיפורם. שומעים עלינו מפה לאוזן. היו לנו יותר מ-6,000 ביקורים באתר בחודש הראשון, כשהוא עוד היה בבנייה. חוץ מזה, הרבה גופי חינוך ומוסדות פלשתינאים שואבים מאתנו חומר לפעילויות שהם עורכים עם ילדים ונוער שאין להם גישה לאינטרנט".

מפעילי האתר מתחלקים כמעט באופן שווה בין ישראלים לפלשתינאים, ועורכיו הם פלשתינאי וישראלית. בעתיד יתורגמו החומרים באתר לערבית ולעברית – "כדי לא להגיע רק לתל אביב ולרמאללה, שם נמצאים מי שמבינים אנגלית", אומרת קרון.

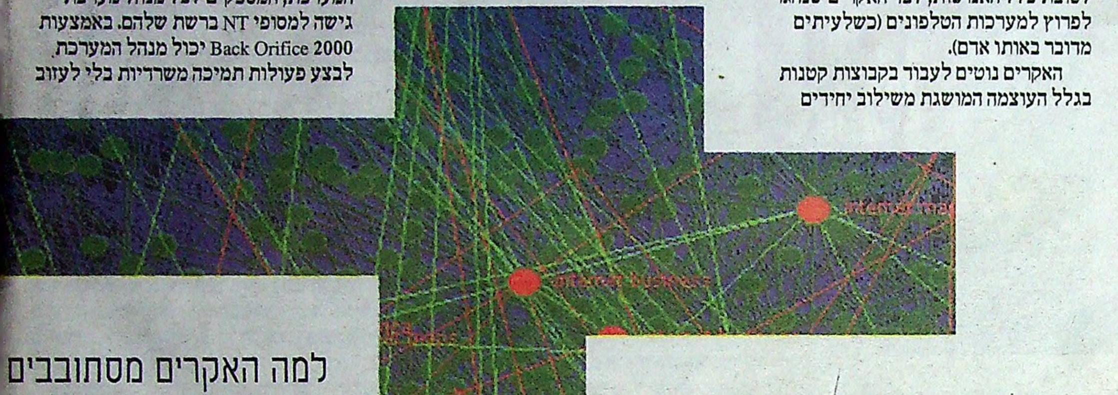
ב-Peacequest אפשר למצוא ראיונות עם ילדים פלשתינאים על רגשותיהם כלפי חיילים ישראלים, ראיונות עם ילדים ישראלים המתארים כיצד הם מדמיינים לעצמם את הפלשתינאים שמעולם לא פגשו, וגם ראיונות עם משוררים וכותבים משני הצדדים.

עד כמה אתם עורכים את החומר?

סלומון: "אנחנו משתדלים לא לגעת, ורק מסננים דברי נאצה. אנחנו בשום אופן לא מחליטים מה כן ומה לא, כי אנחנו משתדלים לבנות כאן קהילה דמוקרטית".

http://www.oneworld.org/peacequest

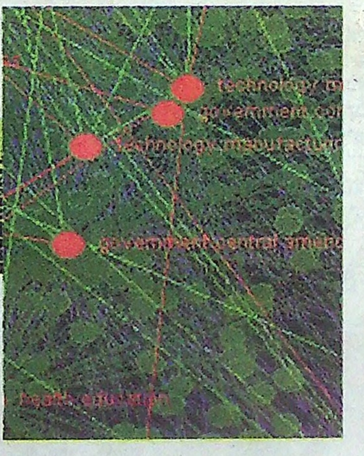
דפנה לוי־ינוביץ
daphna@haaretz.co.il

למה האקרים מסתובבים כתבה שלישית בסדרה

חבר'ה חבר'ה רגע רגע

גל מור
galm@hotmail.com

הנסיון לכלול את ההאקרים בקטגוריות כמו "פושעים", "חנונים", "חוקרים" או "מפתחים", לא תמיד יצליח. תרבות ההאקרים היא רחבה, וקשה להכניס אותה תחת הגדרה אחת. גם מערכת ההפעלה "חלונות" היא תוצר של התרבות ההאקרית. במועדון דגם מסילת הברזל (ראו גיליון 125, הכתבה הראשונה בסדרה) עבדו האקרים ששאפו לפתח את הטכנולוגיה לטובת כלל האנושות, לצד האקרים שנהגו לפרוץ למערכות הטלפונים (כשלעיתים מדובר באותו אדם).

האקרים נוטים לעבוד בקבוצות קטנות בגלל העוצמה המושגת משילוב יחידים המצטיינים בתחומים שונים. קבוצות אלו הן "צוות לעניין" – אוסף מומחים, חלקם נמלטים מהחוק, שנלחמים למען עולם צודק יותר, לעתים על ידי קיצורי דרך וכניסה לתחומים האפורים. קבוצות האקרים הן למעשה יחידות מחקר ופיתוח טכנולוגיות, שאינן כפופות לשיקולים המסחריים והאתיים שמנחים את מרכזי הפיתוח של החברות הגדולות.

בקהילת ההאקרים קיימת הירדכיה ברורה. האליטות הם ההאקרים האמיתיים, שעושים מה שהם עושים עבור החוויה האינטלקטואלית והאתגר, לא על מנת להרוס. הם להוטים לחשוף פרצות במערכות, לגלות באגים חדשים ולתקן אותם. לרוע המזל, הם מהווים מיעוט. תחתם ניתן למצוא את "ילדוני הסקריפט" – אלו מסתמכים על תוכנות שתוכנתו על ידי אחרים כדי לפרוץ למערכות אחרות ולגרום נזק. הם משתמשים בתוכנות כמו Netbus או Backorifice (פירוט בהמשך) כדי להשיג שליטה על מחשבים אחרים על מנת למחוק קבצים, להפעיל מחדש את המחשב או סתם "לשגע". ילדוני הסקריפט המתוחכמים יותר פורצים לאתרי אינטרנט ומשנים את הקוד. ההאקרים הוותיקים לא סובלים את ילדוני הסקריפט, וטוענים שמעשיהם שקולים לפריצה וגניבה, שמעשים כגון אלה אינם תואמים את מסורת ההאקרים ואינם דורשים כשרון מיוחד.

לא כל קבוצות ההאקרים המפורסמות מורכבות מילדוני סקריפט. בעבור רובן, פריצה לאתרים אינה הפעילות העיקרית, למרות שמדובר ביחסי ציבור מצוינים. עם זאת, רובן לא יהססו לפרוץ לאתר בגלל סיבה טובה: זכויות אדם, ניצול הארמה על ידי תאגידים, אימפריאליזם תרבותי או טכנולוגי, מעצר של האקרים, פרופיליה, גזענות.

השורות הבאות מפרטות את זהותן ומצען של קבוצות ההאקרים המובילות. חלקן מספקות שירותי אבטחת מערכות נגד פריצות, אחרות מפתחות יישומי אבטחה, ומקצתן קבוצת קראקרים שמטרתן העיקרית היא פריצה לאתרים ולוחמה נגד הממסד. כל הקבוצות לא מקבלות את הזרם המרכזי – הפוליטי והתרבותי – של החברה המערבית, והם לוחמים ממונים מטעם עצמם נגד התאגידים. לנוכח התחזיות על התחזקות התאגידים הגדולים בעולם וחדירתם לתחומי חיים רבים יותר ויותר, לא תפתיע גם הקצנה של פעילות ההאקרים.

כת הפרה המתה

תעודת זהות – Cult of The Dead Cow (או בקיצור cDc) נוסדה ב־1984, והיא קבוצת ההאקרים/קראקרים הוותיקה והמשפיעה ביותר כיום. חלק מחברי הקבוצה חברים גם בקבוצת האבטחה LOpht (בהמשך). כל שנה עורכת הקבוצה את כנס ההאקרים HoHoCon, ואינה נרתעת מהשלמת הכנסה באמצעות מכירת שעונים, חולצות וסטיקרים. חברי הקבוצה מצהירים על עצמם שהם נושאי הצלב שמוליכים את כל דור האיקס אל המילניום החדש. "מידע הוא וירוס, ואנחנו מתכוונים לזהם את כולכם", מצהירים חברי הקבוצה באתר.

פעילות – cDc זוקפת לזכותה שיבוש תקשורת לווינית בשתי יבשות ופריצות לאתרי הסי־איי־איי והפנטגון. בניגוד לקבוצות קראקרים אחרות שזוכות לכותרות, ה־cDc מעולם לא נתפסו. cDc גם יצרה את הסוס הטרויאני "Back Orifice 2000" (משחק מלים על חשבון Back Office של מיקרוסופט), תוכנה שנחשפה לראשונה בכנס ההאקרים 'דף קון 7' שהתקיים בחודש שעבר, ומעוררת מחלוקת רבה בקהילת ההאקרים ומומחי האבטחה. משתמש המתקין את Back Orifice 2000 (B02k) במערכת NT, חושף אותה ומספק גישה מלאה לקראקר. לאחר שהתוכנה הותקנה, יכול הקראקר לקרוא את תוכני הדיסק הקשיח, להוסיף ולמחוק קבצים, ועוד. חברי CDC גורסים: "Back Orifice 2000" היא כלי עזר משובח למנהל המערכת, המספקים לכל מנהל מערכת גישה למסופי NT ברשת שלהם. באמצעות Back Orifice 2000 יכול מנהל המערכת לבצע פעולות תמיכה משרדיות בלי לעזוב את השולחן".

התוכנה לא כל כך תמימה. מדובר בתוכנה המחביאה עצמה במערכת כך שלא ניתן לאתרה בקלות. חברי cDc השיקו תוספים לתוכנה, המאפשרים להחביא אותה בתוך התקנות של תוכנות אחרות. תוסף אחר לתוכנה מאפשר לשלוח דואר שמכיל את מספר ה־IP של המחשב בכל חיבור לאינטרנט, ללא ידיעת המשתמש. מומחי אבטחה סבורים שמדובר בסך הכל בתוכנה נוספת המאפשרת גישה מרחוק, כמו PC Anywhere. כאשר מתקינים אותה ברשת, התוכנה יכולה לסייע, אך הנזק למשתמש הבודד שמתקין אותה ללא ידיעתו עלול להיות גדול.

הנימוק הרשמי של cDc ליצירת התוכנה הוא רצונם להביא את מיקרוסופט לייצר מערכות הפעלה בטוחות יותר למשתמשים. עיקר התוכחה של cDc מופנה כלפי SMS (System Management Server) של מיקרוסופט, כלי שמטרתו להקשות את גילויו. מיקרוסופט מונע מיצרניות תוכנות אנטי וירוס לשלב מזהי SMS בתוכנות שלהן.

בראיון ל־MSNBC אמרו חברי CdC שהם מתכוונים להשיק בקרוב תוכנת הגנה משלהם שמגנה מפני Back Orifice, מה שמעלה את הציניות לדרגות חדשות.

שחרור BO2k וקוד המקור שלה למאות אלפי ילדוני סקריפט לא תזיק למיקרוסופט, אך עלולה לפגוע באותם אנשים ש־cDc מבקשים לכאורה את טובתם.

חברי cDc טוענים שמדובר בצביעות של מיקרוסופט, המתרעמת נגד התוכנה כשהיא מפיצה עזר דומה. גם בעזרת SMS יכול מנהל רשת לנהל את המחשב מרחוק, ללא ידיעת המשתמש. טענתם היא שמיקרוסופט מתרעמת על הקראקרים רק בשל אובדן המונופול שלה על כלי בקרה מהסוג הזה. תוכנה כזו מתקבלת בשתיקה כשהיא מופצת על ידי מיקרוסופט אך נתקלת בביקורת מצד כל תעשיית אבטחת התוכנה כשהיא מופצת על ידי קבוצת

האקרים. Back Orifice מופצת חינם, לעומת SMS שהשימוש בה כרוך בתשלום. cDC מציבים אתגר למיקרוסופט: משכו אליכם חזרה את כל העותקים של תוכנת רשת SMS, ואנחנו נמשוך חזרה את כל עותקי ה־Orifice Back.

כת הפרה המתה

http://www.cultdeadcow.com

Back Orifice

http://www.bo2k.com/

מועדון כאוס

תעודת זהות – Chaos Computer Club היא קבוצה האקרים גרמנית ידועה, הכוללת גברים ונשים. הקבוצה תובעת שמידע יהיה חופשי וללא צנזורה. כאוס מתמקדת בחינוך ובהפצת מידע על מורשת ההאקרים, ועוסקת פחות מקבוצות האקרים אחרותבטכנולוגיה. מטרת פעילותה היא ליצור מודעות בין לאומית לנושאי אבטחה ופרטיות.

פעילות – פניות לקבוצה בדואר אלקטרוני מופצות ברשימת דיוור. שאלות כגון "איך אני פורץ לאתרים באינטרנט" לא ייענו. שאלות שכן יתקבלו בברכה הן בנושאי טכנולוגיה, אבטחת מידע ופרטיות.

ביום שישי האחרון, 6 באוגוסט, נפתח "הפנינג האקרים" – וודסטוק ממוחשב בן שלושה ימים בחסות הקבוצה – אירוע המוני באזור פתוח ליד ברלין. המשתתפים מודרכים ל"זווית ראייה יצירתית וביקורתית של החיים". המארגנים מבטיחים שיהיה מספיק חשמל וכוח מחשוב בעבור כולם. המבקרים יזכו לעבוד יחד בסדנאות מחשב קטנות, ולהחליף רעיונות ולדון בנושאי טכנולוגיה ותרבות. המקפידים יוכלו להביא את המחשב הנייד שלהם מהבית ולחבר אותו לרשת מהאוהל שלהם.

http://www.ccc.de

לגיונות המחתרת

תעודת זהות – Legions of the Underground היא קבוצת האקרים כשרונית במיוחד. חברי הקבוצה תומכים בחדירה למערכת מחשב ללא רשות על מנת לאתר מידע ולימוד המערכת, ותומכים בפריצה רק אם אין אפשרות אחרת. לדבריהם הם לא קראקרים אלא קבוצה של משוגעי מחשב שאוהבים לעבוד יחד.

פעילות – לקבוצה מיוחסת פריצה למחשבי רשת הכבלים טיים וורנר, ופריצות לאתרי ממשל סיניים, על רקע הפרת זכויות האדם בסין. חברי הקבוצה טוענים שהתקשורת סיקרה שלא כראוי את הפריצות לאתרי האינטרנט של הממשל בסין. התקשורת טענה שמטרת הפריצות הייתה לפגוע ברשתות הסיניות, אך חברי הקבוצה מצהירים שכוונתם היחידה הייתה לסייע לעם הסיני שסובל מצמצום חופש הביטוי שלו. לטענתם, הם לא היו פוגעים ברשתות המספקות לעם הסיני את החופש המזערי שכן ניתן לו. בסיכומו של דבר, מודים חברי הקבוצה בחצי פה בפריצה, אך עושים הבדלה בין פריצה ראויה לבין כזו שאינה.

הקבוצה מתנגדת למעשי הפריצה לאתרי ממשל בארה"ב משום שלדעת חבריה, הקראקרים לא ישיגו דבר מלבד עונשי מאסר. "הקראקרים האלו מכעיסים אותנו", כותבים חברי הקבוצה באתר, "מדובר בנערים מתבגרים שמנוכרים לטבע האמיתי של קהילת ההאקרים. המעשים שלהם אינם פעולות של האקרים. יש לנו הרבה מה להפסיד אם לא נעצור את האנשים הללו מלגרום לנו להראות רע. ילדוני הסקריפט מבצעים את פעולותיהם מתוך שאיפה להתפרסם ואל לתקשורת לשתף אתם פעולה בצורה כה נלהבת ולהציג באופן מסולף את עולם ההאקרים".

http://www.legions.org/advisories/statement.txt

גיהנום גלובלי

תעודת זהות – Global Hell (או בקיצור gH) היא קבוצת קראקרים בין לאומית שככל הנראה כל חבריה מתחת לגיל 20. קבוצה זו עמדה במוקד המאבק הנוכחי של האף־בי־איי נגד הקראקרים.

פעילות – כמה חברים של gH נעצרו על ידי האף־בי־איי במהלך פשיטות שנערכו לפני כחודשיים בארצות הברית. לחברי הקבוצה יש, ככל הנראה, קשר עם הקראקר הישראלי Israeli Ghost. האף־בי־איי חושד שחברי הקבוצה ביצעו הונאות באמצעות כרטיסי אשראי ופרצו לשרתים. gH עומדת מאחורי הפריצות האחרונות לאתר הבית הלבן וכן פריצות אחרות שקשורות לאתרים של הממשל האמריקני. כמו כן, סבורים שקבוצה זו פרצה לאתרים של ממשלת פקיסטן ולאתר הערבי www.arab.net.

המימדים החדשים

תעודת זהות – (New Dimensions) בשנת 1996 החל פרד ויללה, לשעבר איש הרשות הפדרלית, להרכיב קבוצת האקרים באמצעות חברת "New Dimensions International" (http://www.newdimensions.net) שהוא משמש כנשיאה. חברי הקבוצה הם אנשי מפתח בקהילת ההאקרים: פיט הרשע (Evil Pete), מנהל רשימות הדיוור של כנס Def Con ומנהל האתר dis.org, מייקל שיפמן, עורך "Phrack", וההאקרים se7en, Modify ו־MeaCulpa, שמפעילים את attrition.org.

פעילות – חברי הקבוצה מציגים עצמם כמומחים ויועצים בענייני אבטחת רשת, שפועלים בשיתוף עם הממשל והסקטור הציבורי. עם זאת, בחודשים האחרונים עמדו שניים מחברי הקבוצה במוקד חקירת האף־בי־איי בנושא פריצת האתר של הניו יורק טיימס על ידי קבוצה שהזדהתה בשם "האקינג בשביל בנות" (HFG). se7en, מחברי הקבוצה, שנהג להתפאר במלחמתו בפדופילים ונהג לפרט פריצות לאתרי פדופילים ומחיקת קבצים, התגלה בכתבה שפורסמה ב־Wired בתחילת השנה כשקרן כפייתי שלא ביצע ולו דבר אחד מהדברים שייחס לעצמו (http://www.wired.com/news/news/culture/story/17789.html). בריאן מרטין, בעל חברת אבטחה, נחקר אף הוא על ידי האף־בי־איי לאחרונה בחשד להשתתפות בקבוצת HFG.

FOrpaxe

תעודת זהות – קבוצת קראקרים פורטוגזית שעבדה בחשאיות גמורה בשנים האחרונות, עד לאחרונה. מאבקם העיקרי מופנה כלפי הרשויות הפורטוגזיות שלטענת חברי הקבוצה מדכאה אותם ושואפת לשלול מהם את חירותם. לפי כרוז שפרסמה הקבוצה באינטרנט, הרשויות הפורטוגזיות סגרו את שרתי הקבוצה ונמנעת מהם גישה לסייברספייס. הם פתחו בלוחמה מקוונת נגד שלטונות ארצם. הקבוצה נטלה על עצמה אחריות לפריצה לאתרי האינטרנט של חיל האוויר הפורטוגזי ושרתי ממשלת פורטוגל. חברי הקבוצה מספרים שגילו כי מצב אבטחת המידע בארצם חמור מכפי שחשבו.

כמו כן, לקבוצה מייחסים פריצה לאתרי האינטרנט של משרד הפנים האמריקאי ומרכז למחשבי על באיידהו. הקבוצה לקחה על עצמה אחריות לביצוע 75 התקפות נגד אתרים של הממשל האמריקני ותאגידים בארצות הברית ומחוצה לה. ההתקפות בוצעו כתגובה לחקירה ולמעצרים האחרונים שביצע האף־בי־איי במספר ערים בארצות הברית. הקראקרים הזהירו את האף־בי־איי שהם יפגעו קשות במערכות ממשל אם יימשכו הרדיפות אחר הקראקרים. לטענת הקבוצה, היא העתיקה כמות נכבדה של מידע צבאי סודי לשרתיה, ובזכות מידע זה היא יכולה לפרוץ ולהוריד רשת צבאית אמריקאית תוך שניות.

LOpht

תעודת זהות – קבוצה של שבעה מומחי אבטחה מבוסטון. הקבוצה מורכבת מחברת חומרה וחברת תוכנה. חברת החומרה מפתחת אמצעי תקשורת אלחוטיים שמבוססים על רדיו, מיקרוגל וטלפוניה. קבוצת התוכנה מטפלת בבעיות אבטחה של תוכנות שונות, בעיקר מערכות הפעלה, ומציעה פתרונות.

פעילות – המוצר הראשון שהוציאה החברה, LOphtCrack, הוא תוכנת פיצוח סיסמאות עבור Windows NT, שלטענת חברי הקבוצה משמשת גם את צוות האבטחה של מיקרוסופט. לפני כשבוע שחררה הקבוצה גרסת בטא של תוכנה חדשה בשם AntiSniff. לאחר שמותקנת התוכנה, היא תרה אחר "סניפרים", תוכנות קטנות ומזיקות שמשמשות קראקרים על מנת להשיג מידע על פגיעות המערכת. AntiSniff סורקת את הרשת בחיפוש אחר עקבות שקראקרים משאירים אחריהם, כשהם מפקחים בחשאי על מידע שמועבר ברשת או רק חודרים למערכת בלי לעשות דבר. המוצר מוצע חינם וניתן להורדה מאתר האינטרנט של החברה.

http://www.l0pht.com

קפטן, הצילו!

חגים עבריים, מכללה לבארמנים, דואל בערבית ונתוני איכות חיים

קפטן שלום, יש לי מנוי לעיתון "הארץ" וברצוני לקבל את כל ההטבות שיש למנויי העיתון באינטרנט. מה עלי לעשות? בכבוד רב,
שלום

הקפטן משיב: עד לפני זמן לא רב, חלקים גדולים באתר האינטרנט של IOL (ובתוכם אתר עיתון "הארץ" וקפטן אינטרנט) היו חסומים בפני הקהל הרחב ומנויי העיתון. כעת, יכולים כולם להשתמש בכל שירותי האינטרנט חינם וללא הגבלה (כולל מהדורה יומית של קפטן אינטרנט)

http://wwww.haaretz.co.il

קפטן שלום, מהו "ram"dac" בהקשר של כרטיסי וידיאו?

דורי

הקפטן משיב: ניגשים ל- http://www.whatis.com, מחפשים ramdac ומקבלים הסבר מפורט. אקצר אותו למענך: ramdac, או כפי שהוא ידוע יותר בפי חבריו, random access memory digital–to–analog converter, הוא מיקרוצ'יפ (או ג'וק) האחראי להעברת נתוני וידיאו דיגיטליים למבנה אנלוגי הדרוש לצורך הצגה במסך המחשב שלך.

קפטן היי, אני מחפש אתר (רצוי עברי) ללימוד רזי יצירת משקאות אלכוהוליים. הבעיה היא שכל האתרים הישראלים דלים בהצעות. התוכל להציע? תודה,

אורון

הקפטן משיב: "המכללה לבארמנים" מציעה קרוב ל-40 מתכונים ליצירת הקוקטיילים הנפוצים במקומותינו.

http://members.xoom.com/nat8761/index.htm

אם אתה מחפש סדרי גודל אחרים, מומלץ לגלוש ל-

http://www.idrink.com

המציע נכון להיום 5,464 קוקטיילים שונים. תוכל אפילו לדווח מה יש לך במקרר, ולקבל רשימה של משקאות שתוכל לרקוח בעזרתם

קפטן שלום, אני צריכה לשלוח חומר מתורגם מאנגלית לערבית דרך דואר אלקטרוני, למישהו שאין לו ערבית במחשב. איך אפשר לעשות זאת בצורה הנוחה ביותר? אודה לך על תשובתך,
אמל

הקפטן משיב: LingoMail (http://www.lingomail.com) הוא פתרון מעולה למשלוח דואר אלקטרוני בין מחשבים בעלי מערכת הפעלה בשפה שונה. התוכנה מאפשרת יצירה של הודעות בערבית (וב-30 שפות נוספות) ומשלוח דואר, אליו מצורפת [illegible]נית קטנה (גודלה כ-100K) שבעזרתה יכול הנמען לצפות בהודעה. מומלץ!

קפטן שלום, כאשר אני מריץ את אקספלורר 4 על חלונ[illegible]9 אני מקבל את ההודעה הבאה:
This program has performed an illegal operation and will be shut down EXPLORER caused an invalid page fault in module KERNEL32.DLL at 0177:bff9d7ad.
לאחר מכן התוכנה נסגרת ועלי להפעיל מחדש את המחשב. האם הבעיה באקספלורר או בחלונות? אני מיואש, אנא עזור,

אדי

הקפטן משיב: הפתרון המהיר ביותר הוא הסרה של האקספלורר 4 והתקנה של גרסת 5. אם אתה מעונין לרדת לשורש הבעיה, נערוך לך היכרות עם ד"ר ווטסון – ידידם הטוב של קורבנות המחשב. הפעל אותו על ידי drwatson.exe. אם אינך מוצא אותו, הורד אותו מ-

http://www.edash.com/dl_drwatson.shtml

הדיווח שהוא יוצר אינפורמטיווי יותר מזה של חלונות ומאפשר ניתוח של הבעיה. שלח את הקובץ שהוא יוצר כאשר אתה מתרסק להנאתך, ואנחנו ננסה לבדוק מי מתנכל לך.

קפטן, אני מחפש בסיס נתונים שיש בו מדדי איכות חיים: פשיעה, הכנסה, חינוך, סביבה ובריאות. הרבה תודות,

דייב

הקפטן משיב: IDB (International Data Base), כשמו כן הוא – בסיס נתונ[illegible]ם נתונים נבחרים על מדינות שונות בעולם. רוב[illegible] מטרים שציינת נמצאים בו. את שקלול מדד איכות החיים תיאלץ לעשות בעצמך.

http://www.census.gov/ftp/pub/ipc/www/idbnew.html

בסיס נתונים נוסף ומ[illegible], אף יותר

http://data.wri.org:1996

קפטן שלום, האם יש תוכנה שתוכל לעדכן את החגים העבריים בלוח השנה של אאוטלוק 98? תודה,

שלומי

הקפטן משיב: מתוך אאוטלוק עבור ל: tools/options/calendar/Add Holidays/ וסמן את ישראל. אם יש לך מערכת הפעלה אנגלית או בעיות מיוחדות עם העברית, הדף הבא יוכל לסייע לך

[htt]p://www.slipstick.com/outlook98/[pr]oblems/holidays.htm

---

*קפטן יקר, בדרך כלל אני מנקה ללא חשש את קובצי *.tmp ממדור c:\windows\temp\. בעת נתקלתי בקובץ ענק (313 מגה) שנקרא mseD283.TMP. אני מפחד להסיר אותו ללא התייעצות. האם אפשר להסירו ללא כל חשש? תודה,*

אליע[illegible]

משקאות אלכוהוליים, לאורון

הקפטן משיב: בחר ב-התחל/כיבוי/להפעיל מחדש את המחשב במצב MS-DOS. במצב זה אין כל חשיבות לקבצים הזמניים של חלונות, ולפיכך תוכל לעבור ל-c:\windows\temp ולמחוק את כל הקבצים בעלי סיומת *.tmp ללא חשש.

קפטן שלום, אני אוהב לגלוש ברשת אך האנגלית שבפי על הפנים. מה עושים?

[illegible]

הקפטן משיב: כצעד ראשון יש להוריד את תוכנת בבילון

[htt]p://www.babylon.co.il

זהו כלי מצוין לתרגום מלים בדף אינטרנט.

לשיפור כללי של האנגלית שבפיך, הייתי ממליץ על אתר המתרגל דווקא את כישורי האזנ[ה] לאנגלית. התרגילים מחולקים לפי רמות וכוללים קטעים מוקלטים, ושאלות הבודקות את הבנת הנשמע. הקטעים המוקלטים מעניינים למדי (יחסי[ת] לחומר לימודי). Good Luck (שזה בעברית: אל תדאג, יהיה בסדר).

[htt]p://www.esl-lab.com

קפטן הצילו! בכל פעם שאני מנסה להוריד משהו ב-ftp אני לא מצליח ומקבל הודעה עם נתוני ה-ftp. איך אני יכול לתקן את זה? עזור לי בבקשה. בתודה,

ע[illegible]

הקפטן משיב: עודד יקר, היה עוזר אם הייתי יודע איזו הודעה אתה מקבל, אך אנסה לעזור עם מעט הפרטים הידועים. רוב בעיות ה-ftp קשורות להגדרות FireWall ו-Proxy. אם אתה גולש מהעבודה, כדאי לשאול את איש המחשבים במקו[ם] העבודה על FireWall ועל הדרך לעבור דרכו. אם אתה גולש מהבית, היכנס לדף התמיכה באתר האינטרנט של הספק שלך וברר את נתוני ה-[pr]oxy ל-ftp, או הרם טלפון למחלקת התמיכה.

שיעורים באנגלית, ליוסי

המנומסים ניצחו

"נטיקט" – מערכת כללי נימוס באינטרנט – עמדה במבחן בית משפט, ועוררה מחלוקת

במקרה ראשון מסוגו, התבקשה שופטת קנדית לפרש את המלה "נטיקט" ולתת לה תוקף משפטי כלשהו. ב-14 ביוני פסקה שופטת בית המשפט העליון בטורונטו, ג'אנט וילסון, שבעל אתר אינטרנט ששלח דואר־זבל מסחרי (spam) הפר את תנאי החוזה של ספק שירותי האינטרנט שלו, שדרש ממנו לנהוג על פי "נטיקט" – כללי הנימוס באינטרנט.

כמה עורכי דין בארה"ב שיבחו את ההחלטה וכינו אותה צעד ראשון בהתפתחות חוקי האינטרנט – הכרה משפטית בגוף הולך ומתהווה של כללי התנהגות מקובלים בין משתמשי אינטרנט. עורכי דין אחרים, בשעה שהם מוקיעים דואר־זבל, אמרו שהמלה "נטיקט" מעורפלת, ושחברות יכולות לעשות בה שימוש בחוזים כמושג כוללני במטרה להעניש.

המחלוקת שנדונה במקרה הקנדי החלה באביב שעבר, כשחברת BeaverHome.com, המשווקת מוצרים ביתיים ישירות ללקוחות בצפון אמריקה דרך אתר האינטרנט שלה, החלה לשלוח דואל פרסומי בקצב של 200 אלף ביום. ל־BeaverHome.com היה חוזה שירות עם ספק שירותי אינטרנט בטורונטו, שאירח את אתר האינטרנט של החברה. החוזה אמנם לא אסר במפורש על משלוח דואר־זבל – כפי שאוסרים הרבה ספקי שירותי אינטרנט – אבל המסמך כן הכיל פסקה שדרשה מהאתר "לנהוג על פי 'נטיקט' מקובל בדרך כלל בשליחת דואל או הודעות קבוצתיות".

אחרי שקיבלה תלונות רבות מלקוחות שקיבלו דואר־זבל של BeaverHome.com, הפסיקה החברה את שירותיה ל־Beaver וסגרה את האתר. Beaver פנתה לבית המשפט וביקשה להוציא צו שיורה לספק להפעיל מחדש את האתר. בניתוח המקרה, טענה השופטת וילסון שהחוזה היה צריך במפורש לעמוד במבחן כללי הנטיקט, שאותם היא הגדירה ככללי התנהגות בלתי כתובים ומתפתחים "המבוססים על עקרונות של שכנות טובה למען ההתפתחות המסודרת של האינטרנט, וכדי למנוע ניצול לרעה אפשרי של האינטרנט".

לאחר שסקר מקרים רבים של דואר־זבל בארה"ב וספרות על האינטרנט, הגיע בית המשפט למסקנה ששליחת דואר־זבל "מנוגדת לעקרונות המתהווים של 'נטיקט'" והדבר אסור אלא אם כן ספק שירותי אינטרנט הרשה זאת באופן ספציפי בחוזה. "השימוש באינטרנט נמצא בשלב ילדותו באופן יחסי", כתבה השופטת וילסון. "כדברי הסניגור, זוהי 'חיה לא מרוסנת'. או שהוא בהחלט ייהפך לאחת כזאת ללא עקרונות מסחריים המבוססים על שכנות טובה". אף על פי שההחלטה אינה מחייבת בתי משפט במדינות אחרות, עורכי דין בארה"ב הסכימו שהיא עשויה להוסיף דלק לבעירת האנטי דואר־זבל שם ובמקומות אחרים.

במובן רחב יותר, הפסיקה עשויה לשמש גם כסיכוב הפותח בניסיון משפטי לאכוף כללי התנהגות בסיסיים, בלתי כתובים אך ברורים לכל, בקרב משתמשי אינטרנט. דייוויד פוסט, מומחה משפטי לסייברספייס, אמר שזה "דבר ראוי" שבית המשפט הקנדי נתן אחיזה משפטית למונח "נטיקט". "זהו ניסיון של שופטת לומר מהי התנהגות סבירה או נכונה בתוך קהילת האינטרנט", אמר פוסט, והוסיף [ש]הפסיקה לא היתה שונה בהרבה מניסיונות אחרים של בתי משפט לדרוש מהצדדים בחוזה לנקוט התנהגות סבירה או הוגנת, בהתאם לכללים הבלתי כתובים של תעשייה מסוימת. "אנחנו תמיד פונים אל הקהילה כדי לשאול את עצמנו מהי התנהגות סבירה", אמר.

"האינטרנט הוא קהילה ייחודית של משתמשים. יש לה שם מצחיק לסטנדרטים של התנהגות סבירה – נטיקט. באופן מסוים, כל חוק מתחיל כך. במשך הזמן בתי משפט בוחנים מנהגים ונותנים לנו מושג לגבי מה היא התנהגות סבירה ומה איננה התנהגות סבירה".

אבל מייקל גייסט, מומחה משפטי לענייני אינטרנט בבית הספר למשפטים של אוניברסיטת אוטוואה, אמר שהוא "מודאג" מההחלטה. "יש להריע לשופטת על שניסתה להתמודד עם דואר־זבל, שאותו אני מתעב", אמר גייסט. "אך נטיקט הוא קוד התנהגות או בסיס לנימוסים, ויכולה להיות לו משמעות שונה לאנשים שונים, תלוי איפה הם נמצאים. דבר זה מוסיף רמה חדשה של חוסר ודאות לחוזה שיש בו תנאי נטיקט. אני סבור שהרבה יותר כדאי לכתוב במפורש בחוזה מהי מדיניות השימוש".

דייוויד קרמר, עורך דין לטכנולוגיה בקליפורניה, מייעץ להרבה ספקי שירותי אינטרנט בנושאים משפטיים. לדבריו, מתוך מאה חוזי "תנאי שירות" של ספקי שירותי אינטרנט שבדק, בקרוב לחמישים מהם הוא נתקל ב"נטיקט". מרבית החוזים של ספקי שירותי אינטרנט, אמר, מיידעים במפורש את המנויים שדואר־זבל אסור, ואלה המכילים את המלה "נטיקט" הם בדרך כלל של ספקי שירותי אינטרנט קטנים יותר. "העובדה שדואר־זבל הוא עבירת נטיקט אינה ראויה לתשומת לב מיוחדת", אמר קרמר. "מה שמעניין באמת במקרה הקנדי הזה הוא שבית המשפט מניח שלמונח נטיקט יש משמעות המקובלת באופן נרחב, ושיינתן לו תוקף של חוק כשישתמשו בו בחוזה. זהו צעד בהתפתחות של חוקי האינטרנט – יש התנהגויות מסוימות באינטרנט שאי אפשר לקבל אותן".

הפסיקה זכתה לסיקור טלוויזיוני ועיתונאי נרחב בקנדה, שעד כה לא התנהל בה משפט גדול בנוגע לדואר־זבל (גם אין בה חוקים נגד דואר־זבל). לפחות ארבע מדינות בארה"ב אימצו חוקים הנוגעים לדואר־זבל, ועשרות חוקים נוספים ממתינים בבתי המחוקקים. בתי משפט רבים בארה"ב גם הגיעו למסקנה שדואר־זבל הוא חדירה לא חוקית למערכת המחשבים של ספק שירותי אינטרנט, וחיזקו את ידיהם של ספקי שירותי אינטרנט בניסיון לשלוט בדבר, שמשתמשי אינטרנט רבים מתייחסים אליו כאל מגיפה.

ניו יורק טיימס

הנטיקט

http://www.albion.com/netiquette

השפיצ'ל הרובוט האיראני

הניצחון המפתיע של האיראנים, האכזבה של הסינגפורים, ההגיות של הגרמנים – נסתיימה אליפות העולם בכדורגל לרובוטים. היה גדול

המשך מעמוד השער

התמונות מוזנות למחשב של כל קבוצה, והתוכנה המרכזית מנתחת את המצב על המגרש ומפעילה, באמצעות שלט רחוק, את השחקנים הזעירים. שיטה זו מאפשרת מהירות וטקטיקה מסובכת הרבה יותר מאשר בתחרויות האחרות.

ההפתעה של הליגה הקטנה היו שתי הקבוצות מסינגפור, RobotIS ו–Lucky Star. השחקנים של RobotIS החליקו על השדה בחן ובתיאום, ובמהירות גבוהה פי 4 מהקבוצות האמריקאיות המנוסות. במסדרונות הסתובבה שמועה שהם מנתחים את תמונות הווידאו במהירות של 60 תמונות בשניה, פי שניים מקצב העיבוד במוח האדם.

ברבע הגמר פגשה הקבוצה הסינגפורית Lucky Star את הנבחרת של אוניברסיטת קרנגי–מלון, CMUnited, האלופה של משחקי 1997 ו–1998, והפייבוריטית הגדולה גם השנה. Lucky Star לא התרשמו מהתואר הכפול ושלחו את CMU הביתה ברבע הגמר. מנואלה ורוסו, ששימשה כראש המשלחת של CMU בשלוש השנים האחרונות, מתקשה לעכל את הכישלון.

מה קרה לפייבוריטית מספר אחת של התחרות?

"קשה לדעת. השנה שינינו את האסטרטגיה שלנו למשהו מתוחכם הרבה יותר. היינו צריכים לשחק את התוכנה של שנה שעברה ואולי היינו מנצחים".

הרובוטים מסינגפור נראים מאוד מהירים יחסית לרובוטים שלכם.

"נכון, לרובוטים שלהם יש מנועים חזקים מאוד. רובוטים כמו שלנו, שמקדישים הרבה זמן לתכנון ומחשבה, מפסידים לרובוטים כמו של LuckyStar, שמשחקים מאוד פשוט אבל מאוד מהיר. זה עצוב, אבל נכון". הקבוצה הסינגפורית השניה, RobotIS, הגיעה לחצי הגמר מבלי לספוג אף שער. לצופים באולם לא היה ספק שהשנה הגמר יהיה סינגפורי.

אבל חצי הגמר היה סיפור אחר לגמרי. RobotIS פגשה את ה–FU Fighters מברלין, נבחרת שהקדישה יותר משנה בפיתוח שיטת המשחק שלה. הם עמדו איתן, במיטב מסורת המשחק הטקטי הגרמני, והצליחו לבלום את המרוץ של RobotIS אל הכתר, עם ניצחון של 3:5. במפתיע, ניצחה קבוצת Big Red מאוניברסיטת קורנל את Lucky Star מסינגפור. הסיפור הסינגפורי נגמר.

בגמר התייצבו ה–FU Fighters הברלינאים ו–Big Red מקורנל. הרובוטים הגרמנים נמוכים יותר, מצוידים בפרופלורים רבי עוצמה בקדמת המכונה שמקנים להם את הבעיטה החזקה ביותר בטורניר. Big Red, קצת יותר גדולים, מהירים, ובועטים בעזרת סיבוב מלא של גוף הרובוט. משונה, אך אפקטיווי.

כבר ברקה הראשונה זכו האמריקאים בפנדל. הבועט האמריקאי הבקיע. שתי דקות מאוחר יותר עוד פנדל. 0:2 לקורנל. ניצול של טעות נוספת בהגנה הגרמנית, והתוצאה היא 0:3. עד המחצית הובילו האמריקאים 0:5. הגרמנים לא הצליחו להתאושש. התוצאה הסופית: 0:15 לטובת האמריקאים. משבר בכדורגל הגרמני.

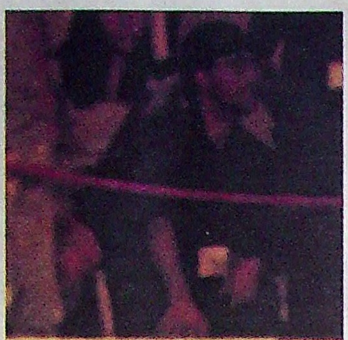
אנדרו הופמן, תלמיד תואר שני באוניברסיטת קורנל ואחד הסטודנטים שבנו ותכנתו את הנבחרת המנצחת: "אנחנו מאד גאים בהישגים שלנו כאן. התחלנו ממש מכלום, היו לנו רק צילומי וידאו של התחרות משנה שעברה".

בשנה הבאה תגנו על התואר?

"לא אנחנו. כולנו מסיימים את הלימודים השנה, אני מקווה שהדור הבא של סטודנטים בקורנל ימשיך את המסורת".

כמעט כל המשחקים בליגות הרובוטים הקטנים הסתיימו בתבוסות משפילות של 0–15 או 0–20. תוצאת צמודות כמו ה–3–5 בחצי הגמר היו היוצא מן הכלל. מנואלה ורוסו מנסה להסביר: "הסיבה היא ששחקנים אנושיים מגיבים רגשית לעובדה שהם מפסידים. לרובוטים האלה לא ממש איכפת. הם עושים את אותן טעויות אם התוצאה היא 0–0 או 0–10. בשבילנו, האתגר הגדול הוא לגרום לרובוטים להתאים את ההתנהגות שלהם למתרחש במגרש".

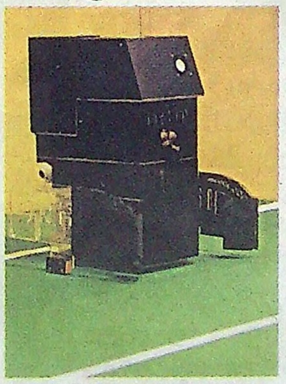

הרובוטים המסוגננים של סינגפור

שמחה ביציע האוהדים האיראנים

השוער האיראני. גיבור המשחק

יאללה איראן יאללה

ליגת הרובוטים בגודל בינוני היא התחרות המרכזית במשחקי ה–RoboCup. 20 נבחרות התחרו השנה. קוטר השחקנים 50 ס"מ, 5 רובוטים בקבוצה. איראן הגיעה לתחרות ללא שום סיכוי, עם רובוטים שמורכבים מחלקים שיש כמעט בכל בית ועם תוכנה שעולה במלואה על דיסקט בודד, לעומת עשרות המגה בייט של תוכנה ששימשה את הגרמנים למשל. האיראנים נצחו בחצי וברבע בגמר את שתי הנברות הסינגפוריות.

בתחרות זו, שמתקיימת על מגרש בגודל 9 על 5 מטר, ועם כדורגל אמיתי (רק כתום) אין בקרה מרכזית של כל הנבחרת. כל רובוט עומד בפני עצמו וצריך להחליט לבד כיצד להתנהג. הרובוטים הם בגודל של שואבי אבק משרדיים ומורכבים עליהם מצלמות, סונרים ולפעמים אפילו מחשבים ניידים שלמים. העובדה שהרובוטים מסתמכים אך ורק על קליטות הסנסורים של עצמם ולא יכולים לתקשר עם הרובוטים האחרים, פוגעת ברמה הטקטית של המשחק. העניין המרכזי כאן הוא בטריקים הטכניים אותם מעמידה כל נבחרת בניסיון להביא את הכדור לעבר השער.

משחק הגמר האמיתי התקיים בחצי הגמר, כשהנבחרת הכחולה של איטליה פגשה את הנבחרת הגרמנית החזקה. זה היה המשחק המרתק ביותר בתחרות, שהחזיר את כל הנוכחים לדרמה של גמר המונדיאל בספרד 1982. אז, כזכור, ניצחה איטליה 3:1.

בסוף המשחק הצמוד התוצאה היתה 0–0. הולכים לבעיטות עונשין (מ–2 מטר). האיטלקים הבקיעו 2 מתוך 5 הבעיטות. הקהל עצר את נשימתו כשהבועט הגרמני, רובוט גדול–ממדים עם בובת טרול מורכבת עליו, התייצב מול השוער האיטלקי, שהתחכם ונשא 2 מצלמות, אחת לכל צד.

בשתי הבעיטות הראשונות הבועט הגרמני אפילו לא מצא את הכדור, ונפסל. אבל הגרמנים מעולם לא מפסידים בבעיטות עונשין. ואכן, ב–3 הבעיטות הנותרות הצליחו הגרמנים להשוות ל–2–2. בשלב הזה, נכנסים הרובוטים לסיבוב של "אתגר טכני". כלומר, אחד הרובוטים מועמד במיקום בלתי ידוע יחסית לכדור ולשער והוא צריך להבקיע בזמן הקצר ביותר. בסוף הסיבוב קובע השופט ההודי שהגרמנים הקדימו את האיטלקים ב– 19 אלפיות השניה.

גרמניה בגמר? עדיין לא. בפרץ בלתי צפוי של הגינות מודיעים הגרמנים שהם מוכנים לסיבוב חוזר בשל התוצאה הצמודה. הרובוט האיטלקי לא מתבלבל ומבקיע ממרכז המגרש ביתרון של כ–10 שניות על הגרמנים. האיטלקים עולים לגמר הגדול.

בגמר ציפתה להם נבחרת איראן – נבחרת מגושמת, שהרובוטים שלה מורכבים מדיקטים מוחזקים בסלוטייפ ונושאים מצלמות וידאו ביתיות. בעוד האיטלקים התגאו בעובדה שלכל רובוט ורובוט יש תוכנה שבוחנת את מצב כל המגרש כדי למצוא את האסטרטגיה הטובה ביותר, הסתפקו האיראנים בתוכנה פשוטה ביותר, שמתחשבת רק במיקום היחסי של כל רובוט לכדור ולשער של היריב.

עם זאת, לאיראנים היו טריקים שכמוהם עוד לא נראו ב–RoboCup. הרובוטים שלהם היו מסוגלים, בעזרת מכניקה מיוחדת, לנוע בחצי מעגל מסביב לכדור, כך שיכלו לשפר עמדות לבעיטה, בניגוד לרובוטים אחרים שנעו רק בקווים ישרים. הטריק הזה, שהתבצע במהירות מרשימה, יחד עם העובדה שהתוכנה שלהם היתה כל–כך פשוטה, גרמה להם לנוע במהירות גבוהה מזו ,

של האיטלקים, שנעצרו לחשוב כל כמה שניות. חוץ מזה, לשוער שלהם היו מניפות שנפתחו ועצרו כדורים רחוקים.

כבר בדקה השניה מערים רובוט איראני על השוער האיטלקי ומבקיע את השער הראשון. הקהל האיראני יוצא מגדרו. האיראנים ממשיכים לתקוף לכל אורך המחצית הראשונה ורק טעות של השוער האיראני מאפשרת לאיטליה להשוות במחצית.

במחצית השניה, אחרי תיקון תוכנה מהיר, האיראנים כבר לא טועים. במהלך מצוין עוקף רובוט איראני את המגן האיטלקי וקובע: 2–1. מהלך דומה, רק 30 שניות מאוחר יותר, מעלה את התוצאה ל–3–1 ומכתיר את איראן כאלופת העולם החדשה לשנת 1999. עולם הרובוטיקה עומד נדהם לנוכח הבשורה מטהראן.

נבחרת הרובוטים הקטנים של קורנל מתכוננת למשחק

חלוץ סינגפורי בפריצה לרחבה האיראנית

האמיטרה זטשיצאס, מאוניברסיטת שאריף בטהראן, ממתכנני הרובוטים האיראנים, היה מאוד נסער אחרי הניצחון הגדול. בכל זאת, הוא פינה שתי דקות לדבר עם "קפטן אינטרנט".

השתתפות ראשונה בתחרות וכבר זכייה בכתר. איך ההרגשה?

"ההרגשה נהדרת. כל המאמצים שלנו הובילו לרגע הנפלא הזה. אנחנו עובדים על הפרויקט הזה כבר למעלה מ–15 חודשים. בשנה שעברה לא הרשו לנו להשתתף בתחרות והיום עשינו את זה כמו שחלמנו".

הכל עבד כמו שתכננתם?

"לא, בכלל לא. עבדנו על התוכנה כדי להכניס בה שיפורים אפילו בשבוע של התחרות. המשחק שלנו היום הוא הרבה יותר טוב מאשר בתחילת התחרות".

האם בעקבות הניצחון תהיה לממשלת איראן עניין מיוחד בפרויקטים כאלה?

"אני מאמין שכן. זה ניצחון גדול, והוא נותן דחיפה משמעותית לעניין הטכנולוגיה באיראן. אני מקווה שעכשיו יהיה עניין גובר גם מצד הממשלה".

בשנה הבאה תתקיים התחרות במלבורן, אוסטרליה, ובמקביל לאליפות אירופה בהולנד, יתקיים טורניר אירופי לרובוטים באמסטרדם במאי 2000. מארגני התחרות מבטיחים ליגה לרובוטים דמויי אדם כבר ב–2003. עוד כמה שנים, כשנשמע את הביטוי "הדור הבא של הכדורגלנים", כבר לא יהיה ברור אם הכוונה דווקא לאנשים.

גיא הופמן

קפטן אינטרנט נבדק

אתר

הביטוח הלאומי

http://www.btl.gov.il

צירוף המלים ביטוח לאומי מעלה בעיקר אסוציאציות לא שמחות: פיטורין, קצבת גמלאות, קצבת נכות. האתר של הביטוח הלאומי שם לו למטרה לעשות את המפגש עם המוסד הזה מעט יותר נעים.

מסך הפתיחה של האתר מאפשר לגולשים לבחור באנגלית כשפת ניווט נוספת. כאתר שמכוון לכלל אזרחי ישראל (ובהרבה מקרים דווקא לעולים חדשים), היה מקום להוסיף תמיכה בחלק מן השירותים גם בערבית, רוסית ואמהרית.

למסך הראשי של האתר מבנה מקובל, שבו כותרת האתר מופיעה בחלק העליון, מלווה בדגל ישראל וסמל המדינה. מתחתיו מופיע סמל הביטוח הלאומי, וסביבו איקונים המסמלים חלקים אחרים באתר. ליד כל קטגוריה מצוין אם יש בתוכה חידושים, דבר שמקל על הגולש. התמונה המרכזית מעט כבדה (כ–36 קילו בייט), אך היא אחת התמונות היחידות באתר.

שני מוטיווים חשובים מופיעים בעמוד הראשי. הראשון הוא הפניה לסקר מבקרים, המבקש את חוות דעתם של הגולשים על האתר. טופס כזה משדר תחושה שלבעלי האתר אכפת מדעתם של הגולשים וכי הם מעוניינים לשפר אותו. השני בעייתי יותר. מעל הקישור מופיעה הודעה כי "האתר מכיל מידע כללי בלבד, ואין להתייחס אליו כנוסח מחייב". זהו ניסוח משפטי שעלול לבלבל מבקרים באתר. האם המידע שמופיע באתר אינו נכון, ולכן אינו מחייב? אם כן, לשם מה קיים האתר?

עמוד החדשות בנוי בצורה פחות מוצלחת מהמסך הראשי. במקום שהקישור יוביל לעמוד אחד המרכז את כל החדשות, הוא מוליך לאפשרות בחירה בין חדשות כלליות לחדשות מן האתר. את הגולשים לא צריך לעניין מקור החדשות, אלא רק העובדה שהן נוגעות לביטוח הלאומי.

את החדשות בחרו בוני האתר לעצב כפתקיות צהובות – רעיון חביב כשלעצמו, אבל הביצוע, בעיקר בדפדפני נטסקייפ, כושל, ולעתים העיצוב מתקלקל והשורות נשברות.

האתר עצמו הוא אוצר בלום של אינפורמציה. מופיעות בו, בין היתר, ידיעות על זכויות בנושאי השלמת הכנסה וגמלאות, תשלום פיצויים לנכים ונפגעי תאונות עבודה, וחובת תשלומי הביטוח הלאומי. למי שעוד לא הצליח לחדור לעולם המושגים של "שארי בשר", "הפרשי הצמדה" ו"גמול", כלול באתר גם מילון מונחים.

רוב עמודי המידע מסודרים בצורה ברורה: בראש העמוד מופיעים הנושאים ובהמשך התשובות, עם קישורים לראש העמוד משולבים בתוכם.

לאתר הביטוח הלאומי יש שלוש נקודות חזקות. עמודי "שאלות ותשובות", האפשרות להוריד מן האתר חוברות הסברה על זכויות שונות, ובעיקר האפשרות להוריד טפסים ולמלא אותם, ובכך לחסוך את ההמתנה בתור. אם רק אפשר היה גם לשלוח את הטופס דרך האתר, האושר היה מלא.

ירדן לוינסקי

http://www.extopia.co.il

איפה המפה ואיפה אנחנו

תלמידי תיכון ייצגו את ישראל בתחרות הנוער, וזהו

גיל פורת

אירית קוטונה

יונתן זינגר

אייל יודסין

לישראל לא היה אף נציג בתחרות המרכזית השנה, אבל בתערוכת ה"רובו-קאפ ג'וניור", תצוגה המוקדשת לדור הבא של מהנדסי הרובוטים, שהתקיימה במקביל לאליפות של הבוגרים, השתתפו איל יודסין, אירית קוטונה, יונתן זינגר וגיל פורת, ארבעה תלמידי תיכון, שבמקום ללמוד לבגרויות, התעסקו בבניית רובוט המכונה "סטנגה-בוט", או בקיצור "סטן". הם סימנו דריסת רגל ישראלית ראשונה בארועי ה"רובו-קאפ".

"סטן", מפלצת לא קטנה, המורכבת מחלקים שנראים כאילו נמצאו במחסן ביתי, אומן לירות כדורי גומי קטנים לעבר השער, ולהערים על שוער שמכוון על-ידי בן-אדם. המראה המאולתר של הרובוט לא מטעה: הוא אכן נבנה, חלק אחרי חלק, בלילות ארוכים במסגרת לימודי רובוטיקה תיכוניים. ארבעת הצעירים נראים כל-כך מאוהבים ברובוט, שאין להם בעיה להעלים עין מכל החוטים ופסי האיזולירבנד הבולטים מכל פינה של המכונה.

"כל הרובוטים האחרים בתצוגה הם מסחריים", מסביר פורת בגאווה, "שלנו זה הרובוט היחיד ב'ג'וניור' שבנוי ממש מכלום. פשוט כי לא היה לנו תקציב". למרות זאת, לטענתם יש להם את הרובוט המתוחכם ביותר בתצוגה. "הרובוטים האחרים כאן מופעלים בשלט רחוק", אומר גיל, "רק הרובוט שלנו אוטונומי, ומחליט בעצמו איך ומתי לירות לשער, על פי מיקום השוער".

אירית קוטונה, שהייתה אחראית על החומרה בפרויקט, מוסיפה: "צריך גם לזכור שקבוצות אחרות השתמשו בחומרה מוכנה, כלומר זה היה פרויקט תוכנה טהור. אנחנו בנינו חומרה, הכל מאפס".

מה שבונים לבד בסוף גם מתקנים לבד. לקראת רגע האמת, פתאום שום דבר לא עובד. "סטן" יורה כדורים לכל עבר, ויוצא מדי פעם לגיחות בלתי רצוניות לתוך השער. אירית ניגשת עם המלחם לשיפוצים של הרגע האחרון. "סטן" מגיב בסיבוב שקורע צינור אויר מרכזי במערכת. אחרי היסטריה קלה הכל מסתדר ו"סטן" חוזר לעצמו.

לתלמידים ולמנחים של הקבוצה הישראלית תלונות על הכסף המועט שמושקע בארץ בחינוך טכנולוגי מהסוג הזה. "אין שום תקציב לדבר הזה במשרד החינוך", אומר איגור ורנר, מלווה של הקבוצה מהטכניון בחיפה. "וצריך להבין שתחרויות מהסוג הזה יכולות לתת דחיפה אמיתית לקידום החינוך הטכנולוגי בארץ. פשוט צריך להשקיע בזה משאבים".

בעוד חודש אני מתגייס", אומר יודסין. "אז עוד שלוש שנים אני משתחרר. כך שאין לי ספק, שתהיה קבוצה ישראלית ברובו-קאפ בעוד 4 שנים. אם אתה שואל אותי, זו הערכה פסימית".

אתר הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain

עדיעת הגולשים

לקראת ליקוי החמה • הקומיקס האגדי "עצמות יבשות" • צ'ט עם הסוהר של צ'ארלס מנסון

ליקוי חמה

מצפה הכוכבים המהולל בגריניץ' נסגר אמנם כמעט לגמרי בשנה שעברה, אבל רוחם של חובבי האסטרונומיה הבריטים לא נשברה, ולקראת ליקוי החמה שיטרוד את אירופה מחר, הם הקימו אתר מופלא. באתר יש מאמרי רקע, הסברים על מהותם של ליקויי חמה, תמונות מליקויים שעברו, מידע לתיירים שיגיעו לצפות באירוע, והרבה קישורים לאתרים מעניינים נוספים.

http://www.eclipse.org.uk

גם למצפה בגריניץ' יש עדיין אתר

http://www.rog.nmm.ac.uk/astroweb/eclipses

שמש שחורה הוא אתר ישראלי יפה המוקדש לליקוי

http://www6.snunit.k12.il/blacksun

משרד החיזוי הבריטי מקדיש אתר מרהיב לליקוי. מחר ייראו שם בזמן אמיתי הצללים שיפלו על פני האדמה. במצפה בקורנוול, אנגליה, ניצבת מצלמת רשת שתעביר תמונות חיות. לצדה בעמוד אפשר לקרוא על

השפעות הליקוי על האקלים והיסטוריה קצרה של ליקויי חמה

http://www.met-office.gov.uk/eclipse

מדריך נאס"א לליקוי

http://umbra.nascom.nasa.gov

תמונות מהלוויין של האיחוד האירופאי

http://www.eumetsat.de

מעבדת ליקוי החמה של מוזיאון המדע הבריטי

http://www.nmsi.ac.uk/eclipse

מצלמה חיה

http://www.solar-eclipse.org

עמוד תמונות של ליקויי חמה

http://www.eclipse.org.uk/Gallery/gallery.htm

סיפורים ושירים מפי אנשים שחוו ליקויי חמה

http://members.aol.com/kcstarguy/blacksun/7ipage.htm

אתרים חדשים

גלריה רוזנפלד מציגה עבודות של אמנים מאוסף הגלריה, כמו ניר הוד, אלי גור אריה ורועי רוזן

http://www.rg.co.il

הזמנת מוניות לאנשים עסוקים

http://www.taxinet.co.il

משרד המשפטים

http://www.justice.gov.il

כלולות – אתר למתחתנים, כולל תוכנה לתכנון וניהול תקציב החתונה

http://www.clulot.co.il

המדרשה לשלום על שם אמיל גרינצוויג

http://www.adaminstitute.org.il

תיאטרון הבימה

http://www.habima.org.il

רוק&רול – אתר משותף לוואלה! והד ארצי, הכולל אוסף שירים ישראלים חדש

http://www.walla.co.il.rocknroll

טריפ.קום – מעקב בזמן אמת אחר טיסות

http://www.trip.com

עצמות יבשות – הקומיקס האגדי של הג'רוזלם פוסט

http://drybones.org.il

קטלוג היודאיקה "סטודיו חי"

http://www.studio-hay.co.il

מלה

חיפשנו "אהוד ברק" באלטה ויסטה

http://www.altavista.com

ומצאנו 3,948 עמודים בכל השפות, חמישה עמודים בעברית, חמישה ביפנית, 51 בנורווגית. תמונות: שלוש

אתר השבוע

האלטרואיסטי

כל קליק באתר הרעב העולמי שבחסות האו"ם מביא את אחד הספונסרים לתרום מנת מזון לאדם רעב, בלי שזה יעלה לגולש פרוטה. אפשר אמנם לשלוח מנה כזאת רק פעם ביום, אבל גם בביקורים רגילים באתר אפשר לקרוא מידע מגוון על נתוני הרעב בעולם – כמה אנשים מתים מרעב בכל יום, למה, איפה, מה אפשר לעשות כדי לעזור להם ואילו רשויות מרכזות את המאמצים בנושא. חשוב ומועיל

http://www.thehungersite.com

המתוחכם

האגודה הפיסיקלית האמריקאית מקיימת תחרות חמשירים באנגלית, המוקדשים לתגליות בפיסיקה, חוקים, ממציאים, ניסויים מפורסמים וכדומה. בינתיים כבר נשלחו לתחרות חמשירים העוסקים בחוק הכבידה, בחישוב מסלולים של אלקטרונים ובחתול המפורסם של שרדינגר. משעשע ומחכים

http://www.aps.org/apsnews/limericks.html

מילון

ooblick תערובת של מים וקורנפלור ברמות שונות של צמיגות, שנודעה כחטיף החביב על קהילות של האקרים. השם נלקח כנראה מאחד מספריו של ד"ר סוס, ונראה כי ההאקרים אימצו אותו כמאכל פולחני במקום שתייה או עישון, הפוגמים ביכולת הריכוז. מתכון לאובליק מופיע בספרו של אריק ריימונד "מילון ההאקרים החדש".

TAPI (Telephony Application Program Interface) ממשק הכלול בחלונות 98 ומאפשר למשתמש מחשב לשוחח בטלפון או בשיחת וידיאו עם משתמשים אחרים המחוברים לרשת. תוכנות מסוג זה מאפשרות לחייג לחבר על ידי הקלקה על תמונתו, לקיים שיחות ועידה בווידיאו, לשלוח הודעות קוליות בדואל ועוד.

סאות' פארק

נא להכיר: אריק, קני, סטן וקייל – חבורת ילדים בני שמונה שמתגוררים בסאות' פארק, עיירה קטנה, קרירה ונידחת במדינת קולורדו, ארה"ב. כל אחד מהם גיבור תרבות בפני עצמו. זאת אמנם סדרת הנפשה, אבל היא לא מיועדת לילדים. סאות' פארק היא וולגרית, אלימה, סרקסטית וגדושה ברמיזות מיניות. גופים רבים בעולם כבר ניסו להביא להורדת הסדרה מהמסך – ללא הצלחה. הסדרה משודרת זו העונה השלישית בארה"ב וזוכה לרייטינג מרשים. בישראל סאות' פארק משודרת בשעות ערב מאוחרות (יום ה', 23:30, ערוץ 2).

בשנת 95' נשכרו יוצרי הסדרה,

קייל

טריי פארקר ומאט סטון, על ידי רשת פוקס, להפיק סרט וידיאו בן חמש דקות, שישמש ברכת חג מולד לצמרת החברה. הסרט נשלח בזמנו לשמונים אנשים בלבד. התוצאה היתה כל כך מוצלחת, עד שהוחלט להפיק סדרת טלוויזיה סביב אותן דמויות. האנימציה, בעלת המראה הפרימיטיווי במכוון, מופקת למעשה בטכניקות מחשב חדשניות.

סאות' פארק מתבססת על חמש דמויות עיקריות. סטן מארש הוא מנהיג החבורה. יש לו חולשה אחת – חברתו לכיתה וונדי. בכל פעם שוונדי פונה אליו הוא מקיא (בדרך כלל עליה). לסטן יש אחות גדולה שנוהגת לאיים עליו במכות [illegible]ב הומו. בפרקים הבאים סב[illegible]ייע לו להתאבד. (אל דאגה – הוא שורד ואפילו זוכה בפרס של 10,000 דולר בתחרות "סרטי הבית המטופשים ביותר של אמריקה").

סטן

קייל ברוסלוב[illegible]וא היהודי שבחבורה, ולכן בחג המולד הוא מרגיש לא שייך. יש לו אח קטן ומעצבן (שנראה כמו כדור פוטבול), אבל בעמקי לבו קייל אוהב את אחיו אהבה עזה. קייל הזמין ברואר פיל, שמרבה ללכלך את העיירה.

אריק קרטמן סובל מבעיות משקל, אבל הוא מתכחש להן. לטענתו יש לו "עצמות כבדות". בפרק הראשון של הסדרה הוא נחטף על ידי חיזרים שהשתילו לו חללית בישבן. הוא ניצח בתחרות חיבור ארצית, אחרי שרימה כמובן. הפרק שבו הוא התגייס

קרטמן

למשטרה וניסה לצוד סוטה ששוכב עם תרנגולות נהפך לקלאסיקה בארה"ב.

קני מק'קורמיק הוא ילד עני, שבכל פרק מוצא מחדש את מותו הטראגי בדרכים מקוריות. בגלל שהכובע של המעיל שלו תמיד עוטף את ראשו, אף פעם אי אפשר להבין את דבריו, אך חבריו משתמשים בדמיון בתקשורת אתו.

שף, טבח במזנון בית הספר ביום וזמר נשמה בלילה, הוא היועץ של חבורת הילדים ונאלץ לעתים קרובות לחלץ אותם מצרות. החולשה הגדולה ביותר של שף היא נשים, אך בעזרת שיריו הוא מצליח לכבוש אותן תמיד.

הרשת סוגרת לסאות' פארק. אינדקס האתרים יאהו! מכיל יותר ממאה אתרים המוקדשים לסדרה, בהם אפשר למצוא שלל רב של רקעים, קובצי קול, שומרי מסך ואפילו משחקים הניתנים להורדה בחינם. לפי מנוע החיפוש אלטה ויסטה מוזכרת הסדרה בכ-111,306 דפי אינטרנט. בקבוצות הדיון היא זוכה למספר

קני

מרהים של 507,787 אזכורים.

הפולחן סביב סאות' פארק רחוק מלהסתיים. בקרוב מאוד יצא לאקרנים "סאות' פארק – הסרט", מלווה במשחק מחשב (בינתיים לנינטנדו), המצוי בימים אלה בהפקה.

- http://www.comedycentral.com/southpark
- http://www.totalsouthpark.com
- http://www.adequate.com/SouthPark
- http://www.spcentral.com
- http://www.angelfire.com/ab/cheesypoof
- news:alt.tv.southpark

יומן

רביעי 11.8

02:00 צ'ט עם ארוארד ג'ורג', לשעבר סוהרו של הרוצח צ'ארלס מנסון

http://www.courttv.com

03:00 הופעה של קולה שייקר

http://www.rollingstone.com

05:00 צ'ט עם דקסטר הולנד מאופספרינג

http://chat.yahoo.com

חמישי 12.8

02:00 צ'ט עם כריסטופר אנדרסן, מחבר הספר "נישואיהם של ביל והילרי"

http://www.barnesandnoble.com

04:00 צ'ט עם תינרה ראנו, כוכבת "לחיות את החיים"

http://www.soapcity.com

שישי 13.8

01:00 ראיון בשידור חי עם מחברת "נשות שנות האלפיים", קרן אנדרסון

http://www.borders.com

04:00 צ'ט עם כוכבי צעירים חסרי מנוח

http://www.soapcity.com

שבת 14.8

03:00 הופעה של הרפטונס

http://www.rollingstone.com

03:00 צ'ט עם השחקן טד ראימי מ"זינה הנסיכה הלוחמת"

http://www.bigstar.com

שלישי 17.8

02:00 צ'ט עם הדוגמנית ורוניקה ווב

http://www.bigstar.com

המצעד

אתרי המגזינים הפופולריים ביותר ברשת על פי HOT 100

- http://www.zdnet.com
- http://www.hotfiles.com
- http://www.tminterzines.com
- http://www.women.com
- http://www.bguide.com
- http://www.bloomberg.com
- http://www.euroseek.net
- http://www.internet.com
- http://www.nick.com
- http://www.usnews.com

בהכנת המדור השתתפו עידו רב ודפנה לויינוביץ'